

ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, 30/03-06/04/2022

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Δ. Σ. ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2021

Αγαπητά μέλη της Εταιρίας,

Εκ μέρους του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου, σας παραθέτω στη συνέχεια την Έκθεση Πεπραγμένων της περιόδου από 1^{ης} Ιανουαρίου μέχρι 31^{ης} Δεκεμβρίου 2021.

1. ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Το 2021 η Εταιρία είχε 574 μέλη. Μετά από συντονισμένες προσπάθειες του ΔΣ και των στελεχών της Εταιρίας για να αυξηθεί ο αριθμός των μελών και ειδικά στη νέα γενιά, συνολικά εγγράφηκαν 63 νέα μέλη, γεγονός ελπιδοφόρο και πάντα επιδιωκόμενο και διαγράφηκαν 9 μέλη, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από το καταστατικό. Η αύξηση των μελών της Εταιρίας είναι όμως ένα καθήκον που δεν αφορά μόνο το ΔΣ και πρέπει όλοι μας να το δούμε με την δέουσα σοβαρότητα γιατί η προστασία της φύσης είναι άρρηκτα δεμένη με τους ανθρώπους της και ειδικά με αυτούς που από συνειδητή επιλογή αγωνίζονται και παλεύουν για ένα αειφόρο μέλλον.

Το 2021, λόγω των περιορισμών στις μετακινήσεις εξ αιτίας της πανδημίας, πραγματοποιήθηκαν μόνον 5 εκδρομές, με υψηλή συμμετοχή. Δύο από αυτές ήταν πολυήμερες. Επίσης έγιναν άτυπες εξορμήσεις με τους φίλους-εκδρομείς της ΕΕΠΦ. Ευχαριστούμε τους αρχηγούς που ανέλαβαν την οργάνωση και υλοποίησή τους.

Οι αρχηγοί των εκδρομών ήταν οι: **Μαριάννα Δεδάκη** και **Χρήστος Κατσαρός**

Στις άτυπες εξορμήσεις της Ομάδας «ΒΓΑΙΝΟΥΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΕΜΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕΠΦ ΟΙ ΕΚΔΡΟΜΕΙΣ», με πρωτοβουλία της **Μαριάννας Δεδάκη** μέσω των social media συνόδευσαν και ξενάγησαν οι: **Ελευθερία Σπαντιδάκη, Ηρακλής Μεσαρετζίδης, Σπύρος Μεσαρετζίδης και Βαγγέλης Γιαννέλος.**

Λόγω της πανδημίας η Εταιρία συνέχισε τη διαδικτυακή διοργάνωση των ομιλιών με ζωντανή μετάδοση από το κανάλι της ΕΕΠΦ στο YouTube.

Πραγματοποιήθηκαν 6 διαδικτυακές ομιλίες με την συμμετοχή μελών και φίλων της Εταιρίας.

Οι ομιλητές ήταν:

- ◆ **Ιόλη Χριστοπούλου και Νίκος Μάντζαρης**, με θέμα: «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και βιοποικιλότητα: Ένα πραγματικό δίλημμα;»
- ◆ **Μάνος Κιτσώνας** με θέμα: «Η Δημιουργία του Ηλιακού Συστήματος της Γης και οι κατάλληλες συνθήκες για τη ζωή»
- ◆ **Κλεονίκη Πουικλή** με θέμα: «Το περιβαλλοντικό Έγκλημα στον Τομέα της Διαχείρισης Αποβλήτων»
- ◆ **Ανδρέας Παπανδέου** με θέμα: «Οικονομία και Περιβάλλον»
- ◆ **Sam Levi** με θέμα: «Η Ατμόσφαιρα της Γης: καιρός ↔ κλίμα, Μία Εισαγωγή στο Γήινο Σύστημα»

- ◆ **Δρόσος Κουτσούμπας** με θέμα: «Η Βιοποικιλότητα στις Ελληνικές Θάλασσες και η συμβολή της στη διατήρηση του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και στη Βιώσιμη Ανάπτυξη»

Τον προγραμματισμό και την οργάνωση των εκδρομών είχε η Υπεύθυνη Εκδρομών **Μαριάννα Δεδάκη** και των διαδικτυακών ομιλιών είχαν ο Έφορος **Ντον Μάθιους**, η **Μαριάννα Δεδάκη** και η **Εβίτα Παρσάκη**.

2. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Το 2021 λειτουργήσαμε με «τηλεργασία» ακολουθώντας τις οδηγίες που είχαμε από το κράτος και έχοντας σαν γνώμονα την προστασία των στελεχών μας.

Το 2021 έκαναν την πρακτική τους στην Εταιρία, η Μεγαλοκονόμου Μαρία και η Ζωγράφου Ελισάβετ στα Εκπαιδευτικά Προγράμματα, η Μπουγιούρη Μαρία και η Μπαγιώτη Ιωάννα στη «Γαλάζια Σημαία», ο Λιάσκος Ιάσωνας στο «Green Key», ο Παραράς Βασίλης και ο Νικολάου Νικόλαος στο Λογιστήριο, ο Δημητρίου Σταμάτιος στον τομέα Φύσης και στο τμήμα Επικοινωνίας και social media και η Παταρίδη Μαρία και ο Χατζόγλου Χρήστος στη Γραμματειακή υποστήριξη της Εταιρίας.

Συνεχίστηκε η εθελοντική συνεισφορά μελών της Εταιρίας κυρίως στην υποστήριξη της λειτουργίας του γραφείου, καθώς και των εκδρομών κ.λπ. Ευχαριστούμε τους εθελοντές μας και ιδιαιτέρως τη **Μαριάννα Δεδάκη** και τη **Νατάσσα Αντωνοπούλου** που είναι συνεχώς κοντά μας προσφέροντας την πολύτιμη βοήθειά τους. Συνέχισαν την εθελοντική προσφορά τους ο **Βαγγέλης Ρούσσο** στην Κρήτη για τη «Γαλάζια Σημαία», ο **Νίκος Μπακαρής** στη Ρόδο για τη «Γαλάζια Σημαία» και το Green Key και ο **Νίκος Λειβαθηνός** για το Green Key σε όλη την Ελλάδα. Σημαντική επίσης υπήρξε η εθελοντική προσφορά σε νομικά θέματα από το μέλος του ΔΣ **Πέτρο Μπλέσιο**.

3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

3.1 Τη χρονιά που πέρασε υπεύθυνος για τον συντονισμό της λειτουργίας του γραφείου ήταν ο **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης**.

3.2. Στις 17 Μαρτίου 2022 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά μέσω της πλατφόρμας zoom η έκτακτη ΓΣ για την τροποποίηση του καταστατικού. Εγκρίθηκε ομόφωνα η τροποποίηση του καταστατικού.

3.3 Το 2021 έγινε η πρόσληψη του δημοσιογράφου Τάκη Καμπύλη για το επικοινωνιακό κομμάτι με αφορμή και τον εορτασμό των 70 χρόνων της εταιρίας.

3.4 Λόγω της πανδημίας οι εκλογές έγιναν διαδικτυακά στις 23 Ιουνίου 2021. Η σύνθεση του ΔΣ που προέκυψε από τις εκλογές ήταν η εξής: **Πρόεδρος Νίκος Πέτρου, Αντιπρόεδρος Αλέξια Νικηφοράκη, Γενικός Γραμματέας Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας Σπύρος Μησιακούλης, Ταμίας Γιάννης Πεχλιβανίδης, Έφορος Ντον Μάθιους και Μέλη: Σοφία Καινούργιου, Χρήστος Κατσαρός, Πέτρος Μπλέσιος και Βέρα Βορούλλα.** Τον Ιούλιο παραιτήθηκε από το ΔΣ ο Σπύρος Μησιακούλης και τη θέση του Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα ανέλαβε ο Πέτρος Μπλέσιος.

4. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

Το περιοδικό μας «Η Φύση» τυπώθηκε ξανά κανονικά το 2021, με ιδιαίτερη έμφαση στο τεύχος-αφιέρωμα στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και στο καθαρά επετειακό τεύχος που ήταν αφιερωμένο στην ιστορία των 70 χρόνων της ΕΕΠΦ. Την αρχισυνταξία είχε ο **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης** και στην συντακτική επιτροπή συμμετείχαν οι **Νίκος Πέτρου, Σμαράγδα Αδαμαντιάδου, Μίλτος Γκλέτσος, Χρήστος Κατσαρός, Ντον Μάθιους και Μαρία Ρουσομουστακάκη**. Τη σελιδοποίηση-επιμέλεια εκτύπωσης είχε για ακόμα μια χρονιά ο **Άρης Βιδάλης**.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Και το 2021 εφαρμόσαμε μεικτό σύστημα εργασίας σύμφωνα με τα μέτρα της Πολιτείας και, ακολουθώντας τους περιορισμούς, υλοποιήσαμε τα προγράμματά μας κάνοντας χρήση των εργαλείων που προσφέρονται στην ηλεκτρονική επικοινωνία. Αυτό επηρέασε τα οικονομικά μας θετικά, κυρίως στα εκπαιδευτικά προγράμματα. Παράλληλα, η επιτυχημένη προσαρμογή στις νέες συνθήκες επέτρεψε την αποκατάσταση της ροής των εσόδων από τα Ευρωπαϊκά έργα, ενώ ομαλά εξελίχθηκαν οι εισροές από τις συνδρομές για τη Γαλάζια Σημαία και το Green Key. Η συνεισφορά τους στα έσοδα της Εταιρίας παραμένει σημαντική, όπως και των Ευρωπαϊκών έργων.

Η προσπάθεια εξεύρεσης νέων πόρων εντατικοποιήθηκε το 2021 με θετικά αποτελέσματα. Στον τομέα των δωρεών-χορηγιών, η συντονισμένη δραστηριοποίηση των υπευθύνων των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και της Επιτροπής Εξεύρεσης Πόρων έφερε στην Εταιρία νέους χορηγούς και αυξημένους πόρους που κατευθύνονται σε δράσεις πρόληψης των πυρκαγιών.

Συγκεκριμένα, οι δράσεις μας το 2021 υποστηρίχθηκαν από τις εταιρίες ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (Μαθαίνω για τα Δάση), Εθνική Τράπεζα (Οικολογικά Σχολεία), Interbeton/TITAN (θέματα φύσης) και από τον ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ-ΣΕΒ/ΙΒΕΠΕ (Νέοι Δημοσιογράφοι/Αγώνες Ρητορικής). Τέλος, η Εταιρεία TITAN, με ειδική χορηγία ανέλαβε να καλύψει δαπάνες του προγράμματος εορτασμού των 70 χρόνων της Εταιρίας.

Σημαντική ήταν και η συνεχιζόμενη στήριξη του έργου μας από μέλη και φίλους της Εταιρίας και άλλους υποστηρικτές με δωρεές Υπέρ Σκοπών και Εις Μνήμην. Τους ευχαριστούμε.

Παρά το ότι οι συνδρομές των μελών μας αποτελούν μικρό μέρος των εσόδων της Εταιρίας, είμαστε ευγνώμονες σε όλους αυτούς που, όπως τα παρόντα μέλη μας, τηρούν με συνέπεια την υποχρέωσή τους αυτή προς την Εταιρία. Η ετήσια συνδρομή παρέμεινε στα 25 ευρώ.

Η Λένα Χατζηβασιλείου είχε την τήρηση των λογιστικών βιβλίων. Τη γενική ευθύνη του λογιστηρίου είχε η εταιρία FK Consulting Services εκπροσωπούμενη από τον κο Ρένο Θεοδώρου. Το 2021 με τη συνδρομή της FK βελτιώσαμε το εργαλείο παρακολούθησης των Εισροών-Εκροών των Τμημάτων και επιμέρους προγραμμάτων, πράγμα που μας έδωσε την δυνατότητα να έχουμε ακριβέστερη εικόνα της ταμειακής θέσης μας και των αναμενόμενων εισροών-εκροών.

Η οικονομική διαχείριση το 2021 ελέγχθηκε από την εκλεγμένη Εξελεγκτική Επιτροπή, αποτελούμενη από τους Νίκο Βαβούρη, Ηρακλή Μεσαρετζίδα και Χρύσανθο Χρυσανθακόπουλο, τους οποίους ευχαριστούμε για την αφοσίωση και έγκαιρη εκτέλεση της αποστολής τους. Η έκθεση θα αναγνωσθεί στη συνέχεια.

Ο έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης της Εταιρίας από εξωτερικούς ελεγκτές για το 2021 έγινε από την «ΑΤC - Εταιρία Ορκωτών Λογιστών», εκπροσωπούμενη από τον κ. Δημήτριο Μάνο.

6. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η συνεργασία μας με το Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (FEE), που εκπροσωπούμε στην Ελλάδα, αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα της επιτυχίας της Εταιρίας από το 1992. Η Εταιρία μας συνέχισε να εκπροσωπείται στο ΔΣ του FEE από τον **Νίκο Πέτρου**, ο οποίος επανεξελέγη και

ανέλαβε τη θέση του Αντιπροέδρου. Από το 2019, ο Νίκος Πέτρου είναι μέλος της Διεθνούς Συντονιστικής Επιτροπής του Green Key, από το 2020 μέλος της Διεθνούς Επιτροπής Κρίσεων του Green Key και από το 2021 υπεύθυνος συντονισμού του Περιφερειακού Δικτύου των Αφρικανικών χωρών μελών του FEE. Η Εταιρία μας παραμένει ενεργό μέλος της IUCN με υπεύθυνο επικοινωνίας τον **Νίκο Πέτρου**.

7. ΔΙΚΤΥΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σχολική χρονιά 2020-2021 (Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2021)

Η χρονιά που πέρασε, παρά τους περιορισμούς της πανδημίας και της κατά διαστήματα αναστολής λειτουργίας των σχολείων λόγω της πανδημίας, ήταν αρκετά γόνιμη και δημιουργική. Η Επιτροπή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, που αποτελείτο από τους **Σοφία Καινούργιου, Αλέξια Νικηφοράκη, Βέρα Βορύλλα, Μαρία Ρουσομουστακάκη, Χριστίνα Παπαζήση και Σταμάτη Σκαμπαρδώνη**, ήταν υπεύθυνη για τον συντονισμό των δράσεων που υλοποιήθηκαν. Τα πέντε προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης διαχειρίστηκαν η **Χριστίνα Θεοδωρίκα** και η **Θεοδώρα Πολυζωίδου**. Από πλευράς ΔΣ τον συντονισμό είχε η **Αλέξια Νικηφοράκη**.

Συνεχίστηκε η στενή συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων που έχει εγκρίνει και τα 5 δίκτυά μας. Υποβάλαμε τις νέες προτάσεις με τις ανανεώσεις των Συντονιστικών Επιτροπών όλων των δικτύων προς το Υπουργείο Παιδείας, ώστε να καλυφθούν κενά και αδυναμίες. Εκπρόσωπος του ΥΠΑΙΘ συμμετείχε σχεδόν σε όλες τις εκπαιδευτικές εκδηλώσεις (σεμινάρια και βραβεύσεις) που οργανώθηκαν διαδικτυακά. Κατεβλήθη ιδιαίτερη προσπάθεια ώστε να διατηρηθεί υψηλό το επίπεδο επιστημονικής κατάρτισης, εμπειρίας και κύρους των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στις επιτροπές.

Λόγω των δυσκολιών εξαιτίας της πανδημίας, όλες οι προγραμματισμένες δράσεις πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακά. Παρά τις αντιξοότητες που επέφερε η αναταραχή στα σχολεία λόγω νέου εκπαιδευτικού νόμου, ο αριθμός των σχολείων παρουσίασε αύξηση κατά 35% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

7Α) «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ» - 184 σχολεία

Υπεύθυνες από πλευράς ΕΕΠΦ η **Βέρα Βορύλλα** και η **Αλέξια Νικηφοράκη**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκαν:

7Α.1- Συμμετοχή στην Ετήσια Συνάντηση εθνικών χειριστών Διεθνούς Δικτύου ΠΕ «Οικολογικά Σχολεία», που έγινε διαδικτυακά στις 12-14 Οκτωβρίου 2021. Η ΕΕΠΦ εκπροσωπήθηκε από τη Θεοδώρα Πολυζωίδου και τα μέλη της ΣΕ: Βέρα Βορύλλα, Βαρβάρα Πετρίδου, Μαρία Δημοπούλου.

7Α.2- Διαδικτυακό επιμορφωτικό σεμινάριο «Οικολογικά Σχολεία: όλοι μαζί φροντίζουμε το περιβάλλον», στις 10 Νοεμβρίου 2021. Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η γνωριμία των εκπαιδευτικών με τη μεθοδολογία του Δικτύου, την ολιστική σχολική προσέγγιση και τη διασύνδεση με τα Εργαστήρια Δεξιότητων. Παράλληλα υπήρχαν εισηγήσεις με θέματα που αφορούσαν στην κλιματική αλλαγή και την κυκλική οικονομία, καθώς και παρουσιάσεις καλών πρακτικών από σχολεία του δικτύου της Ελλάδας και του εξωτερικού.

7Α.3 – Ξεκίνησε η συγγραφή νέου εκπαιδευτικού υλικού για το Δίκτυο, με τίτλο «Μειώνω το Οικολογικό μου Αποτύπωμα στο σπίτι και στο σχολείο», στο πλαίσιο νέας δράσης που θα υλοποιηθεί τη σχολική χρονιά 2021-2022, με την υποστήριξη της Εθνικής Τράπεζας.

7Β) «ΜΑΘΑΙΝΩ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ» - 88 σχολεία

Υπεύθυνη από πλευράς ΕΕΠΦ η **Σοφία Καινούργιου**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκαν:

7Β.1- Συμμετοχή στην Ετήσια Συνάντηση εθνικών χειριστών Διεθνούς Δικτύου «Μαθαίνω για τα Δάση», που έγινε διαδικτυακά στις 25-17 Μαΐου 2021. Η ΕΕΠΦ εκπροσωπήθηκε από τη Θεοδώρα Πολυζοΐδου, με παρουσίαση στη συνάντηση, και τη Σοφία Καινούργιου.

7Β.2- Διαδικτυακή Εκδήλωση Βράβευσης των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Δασο-Οικοκόδικα, τη σχολική χρονιά 2019-2020, στις 23 Ιανουαρίου 2021.

Στον διαγωνισμό συμμετείχαν 24 σχολικές μονάδες από την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και διακρίθηκαν 7 από αυτές για τις δημιουργίες τους. Στην εκδήλωση παρουσίασαν τις δουλειές τους 14 σχολικές μονάδες. Στη βράβευση, εκτός από τη ΣΕ του Δικτύου, παρέστη η κα Μπούνταλη, εκπροσωπώντας την Εταιρεία Μυτιληναίος που ήταν υποστηρικτής του διαγωνισμού.

7Β.3- Διαδικτυακό Επιμορφωτικό Σεμινάριο «Παραδείγματα σχολείων στον κόσμο που συμμετέχουν στη διαχείριση κινδύνων και καλές πρακτικές από σχολεία του Δικτύου Μαθαίνω για τα Δάση», στις 25 Φεβρουαρίου 2021. Στόχος του σεμιναρίου ήταν οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί να ενημερωθούν πώς οι μαθητές μπορούν να καλλιεργήσουν ικανότητες που να συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους στους αυξανόμενους κινδύνους φυσικών καταστροφών. Επίσης να ενημερωθούν τα παλιά και νέα σχολεία που συμμετέχουν, για το Δίκτυο (φιλοσοφία, στόχοι, μεθοδολογία) και να δουν καλές πρακτικές.

7Β.4 - Διαδικτυακό επιμορφωτικό σεμινάριο «Το Δίκτυο Μαθαίνω για τα Δάση και τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Καλές Πρακτικές σχολείων γύρω από τους κύκλους των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων», στις 2 Νοεμβρίου 2021. Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η γνωριμία με το Δίκτυο και η παρουσίαση καλών πρακτικών.

7Β.5 - Διαδικτυακό επιμορφωτικό σεμινάριο «Ενημερώνομαι και συμμετέχω στην πρόληψη και αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών» για τους εκπαιδευτικούς στις ΠΕ Φωκίδας και Βοιωτίας, στις 15 Δεκεμβρίου 2021. Το σεμινάριο, με τη συμμετοχή 70 εκπαιδευτικών, διοργανώθηκε στο πλαίσιο της δράσης «Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, τις πολιτικές και πρακτικές δασοπροστασίας» που υλοποιείται τη σχολική χρονιά 2021-2022 στις σχολικές μονάδες των νομών Φωκίδας και Βοιωτίας, με την υποστήριξη της **Εταιρείας Μυτιληναίος Α.Ε. Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η ενημέρωση των εκπαιδευτικών σχετικά με τους σκοπούς, τη φιλοσοφία και τη μεθοδολογία του Δικτύου, καθώς επίσης και για τις μεθόδους πρόληψης και αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών, τις πολιτικές και πρακτικές δασοπροστασίας.**

7Β.6 – Παράχθηκε, εκτυπώθηκε και μοιράστηκε στα σχολεία του Δικτύου η νέα έκδοση του εκπαιδευτικού υλικού «Το διεθνές θεματικό δίκτυο Μαθαίνω για τα Δάση και οι 17 Στόχοι για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη-Οδηγός εκπαιδευτικού» και βρίσκεται στο τελικό στάδιο της επεξεργασίας η μετάφραση του στα αγγλικά σε e-book.

Υπεύθυνες από πλευράς ΕΕΠΦ η **Χριστίνα Παπαζήση** και η **Αλέξια Νικηφοράκη**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκαν:

7Γ.1- Συμμετοχή στην Ετήσια Συνάντηση εθνικών χειριστών Διεθνούς Δικτύου «Νέοι Δημοσιογράφοι», που έγινε διαδικτυακά στις 2-4 Μαρτίου 2021. Η ΕΕΠΦ εκπροσωπήθηκε από τη Θεοδώρα Πολυζωίδου.

7Γ.2 – Δύο Διαδικτυακά Επιμορφωτικά Σεμινάρια με θέμα «Η τεχνική της συγγραφής άρθρου, για θέματα που αφορούν το Περιβάλλον και την Αειφορία», στις 16 Φεβρουαρίου και 6 Οκτωβρίου 2021. Στόχος των σεμιναρίων ήταν οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί να λειτουργήσουν ως δημοσιογράφοι, να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές και τις τεχνικές σύνταξης άρθρου ακολουθώντας τα διεθνή κριτήρια που έχει θεσπίσει ο Διεθνής Συντονιστής, και να συμμετάσχουν σε βιωματικά εργαστήρια όπου ανέλαβαν να επεξεργαστούν και να αξιολογήσουν άρθρα που αφορούσαν διάφορα περιβαλλοντικά ζητήματα, σύμφωνα με τα κριτήρια του Διεθνούς Διαγωνισμού του Δικτύου.

7Γ.3 - Τρία Διαδικτυακά Επιμορφωτικά Σεμινάρια με θέμα «Η τεχνική του βίντεο και της φωτογραφίας για την ανάδειξη περιβαλλοντικών ζητημάτων», στις 11 Μαρτίου, 13 Οκτωβρίου και 20 Οκτωβρίου 2021. Στόχος των σεμιναρίων ήταν οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί να γνωρίσουν πώς γίνεται η ανάλυση του σεναρίου και του λεκτικού ενός βίντεο για την ανάδειξη ενός περιβαλλοντικού ζητήματος, να εξοικειωθούν με τις τεχνικές λήψης φωτογραφίας και βίντεο και να μάθουν να χειρίζονται ένα δωρεάν και απλό πρόγραμμα επιμέλειας και επεξεργασίας του βίντεο, ακολουθώντας τα διεθνή κριτήρια που έχει θεσπίσει ο Διεθνής Συντονιστής του Δικτύου.

7Γ.4 - Συμμετοχή στον Διεθνή Διαγωνισμό για την ανάδειξη του καλύτερου άρθρου, φωτογραφίας και βίντεο με περιβαλλοντικό περιεχόμενο.

Η Ελλάδα συμμετείχε στον διεθνή διαγωνισμό του Δικτύου με ένα βίντεο και ένα φωτορεπορτάζ.

7Γ.5 Μαθητικοί Αγώνες Ρητορικής με θέμα «Μαθητές Σήμερα! Ενεργοί Πολίτες Αύριο!», Οκτώβριος 2021 – Ιανουάριος 2022. Στο πλαίσιο των αγώνων αυτών διοργανώθηκαν **2 κύκλοι διαδικτυακών εκπαιδευτικών βιωματικών σεμιναρίων**, στους οποίους συμμετείχαν περίπου 50 εκπαιδευτικοί από σχολεία που μετέχουν πανελλαδικά στο δίκτυο. Στόχος των σεμιναρίων ήταν οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί να ενημερωθούν για τις βασικές τεχνικές ανάπτυξης επιχειρημάτων, της δημόσιας ομιλίας και της κριτικής σκέψης και, μέσα από τα βιωματικά εργαστήρια, να εξοικειωθούν με τους κανόνες του Διαγωνισμού, ώστε να προετοιμάσουν τις μαθητικές τους ομάδες για τους Αγώνες Ρητορικής. Το **1^ο** Διαδικτυακό Βιωματικό Σεμινάριο, με θέμα «Αγώνες Ρητορικής: Η έννοια του επιχειρήματος-Τεχνικές δημόσιας ομιλίας και κριτικής σκέψης», πραγματοποιήθηκε Δευτέρα 17 Μαΐου 2021. Το **2^ο** Διαδικτυακό Επιμορφωτικό Σεμινάριο αφορούσε την προετοιμασία των Μαθητικών Αγώνων Ρητορικής και πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 29 Σεπτεμβρίου 2021.

Οι Αγώνες απευθύνονταν σε μαθητές και μαθήτριες **11-14 ετών** (Α' Ομάδα, Στ' Δημοτικού-Α' και Β' Γυμνασίου) και **15-17 ετών** (Β' Ομάδα, Γ' Γυμνασίου, Α' και Β' Λυκείου) που κλήθηκαν να επεξεργαστούν μαζί με τους συντονιστές εκπαιδευτικούς τους τα θέματα :

- **Α' Ομάδα: Να μπει είσοδος (εισιτήριο) στις προστατευόμενες περιοχές - Εθνικά Πάρκα**
- **Β Ομάδα: Η κλιματική αλλαγή είναι φυσικό φαινόμενο για το οποίο δεν ευθύνεται ο άνθρωπος**

Στην **προκριματική Φάση** οι μαθητικές ομάδες προετοίμασαν και έστειλαν τις θέσεις που θα υποστηρίζαν («υπέρ» ή «κατά»). Τα κείμενά τους αξιολογήθηκαν από την κριτική επιτροπή (μέλη

της συντονιστικής επιτροπής του δικτύου και επιστημονικούς συνεργάτες της ΕΕΠΦ) και οι πιο τεκμηριωμένες θέσεις προκρίθηκαν στην επόμενη φάση.

Στην **ημιτελική Φάση**, που έγινε διαδικτυακά στις 18 και 19 Δεκεμβρίου 2021, οι 12 μαθητικές ομάδες που προκρίθηκαν διαγωνίστηκαν μεταξύ τους, πάνω στο ίδιο θέμα, ανά ηλικιακή ομάδα.

Στους **τελικούς αγώνες** που έγιναν στις 15 Ιανουαρίου 2022, διαγωνίστηκαν τα 2 σχολεία από την κάθε ηλικιακή ομάδα που επικράτησαν στους ημιτελικούς. Ήταν ένα δύσκολο εγχείρημα και ένα μεγάλο στοίχημα για την ΕΕΠΦ που στέφθηκε με επιτυχία γιατί έγινε για πρώτη φορά και λόγω των συνθηκών έγινε διαδικτυακά.

Υποστηρικτές των Μαθητικών Αγώνων Ρητορικής ήταν η **ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ και το ΙΒΕΠΕ/ΣΕΒ**.

Οι μαθητικές ομάδες που συμμετείχαν στους Αγώνες Ρητορικής ήταν:

Γυμνάσιο Παραλίας Τυρού	Πρότυπο ΓΕΛ Αναβρύτων
Ελληνογαλλική Σχολή Jeanne d' Arc	1ο ΓΕΛ Σπάτων
Πρότυπο Γυμνάσιο Πάτρας	2ο ΓΕΛ Καλλιθέας
Πρότυπο Γυμνάσιο Αναβρύτων	Πειραματικό ΓΕΛ Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Γυμνάσιο Άστρους	Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης
Πρότυπο ΓΕ.Λ. Πατρών	Α΄ Αρσάκειο-Τοσίτσειο ΓΕΛ Εκάλης

Στους τελικούς αγώνες τα σχολεία που **διακρίθηκαν και πήραν βραβείο** ήταν τα: Πρότυπο Γυμνάσιο Αναβρύτων (Α ομάδα) και Πρότυπο ΓΕΛ Αναβρύτων (Β ομάδα).

7Δ) «ΦΥΣΗ ΧΩΡΙΣ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ» - 68 σχολεία

Υπεύθυνες από πλευράς ΕΕΠΦ η **Μαρία Ρουσομουστακάκη** και μετά 2^ο εξάμηνο η **Αλέξια Νικηφοράκη**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκαν:

7Δ.1- Δύο Διαδικτυακά Επιμορφωτικά Σεμινάρια με θέμα «Από την ανακύκλωση στην κυκλική οικονομία: εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Δικτύου Φύση Χωρίς Σκουπίδια», στις 19 Φεβρουαρίου και 22 Οκτωβρίου 2021. Στόχος των σεμιναρίων ήταν οι εκπαιδευτικοί: α) να ενημερωθούν για τη θεματολογία ορθών πρακτικών ανακύκλωσης με στόχο την υλοποίηση σχεδίων δράσης, προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, ερευνητικών, κ.λπ., β) να συνδέσουν τη σωστή διαχείριση των απορριμμάτων με την κυκλική οικονομία και με ορισμένους από τους 17 Στόχους της ΒΑ του ΟΗΕ, γ) να αναγνωρίσουν το ευρύτερο αξιακό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται τα ζητήματα ορθών πρακτικών ανακύκλωσης ως πλαίσιο με το οποίο διασφαλίζεται το δικαίωμα πρόσβασης στους φυσικούς πόρους αλλά και διασφάλισης ποιότητας ζωής με τη μείωση της ρύπανσης και της φτώχειας, δ) να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους σχετικά με την υλοποίηση εξ αποστάσεως παιδαγωγικών εργαστηρίων, έτσι όπως συνδέονται με στρατηγικούς τομείς του προγράμματος εκπαίδευσης της UNESCO (Ατζέντα και πλαίσιο δράσης «Εκπαίδευση 2030») και ε) να γνωρίσουν το εκπαιδευτικό υλικό και τα εκπαιδευτικά εργαλεία του Δικτύου και πως να τα χρησιμοποιούν στην πράξη και να τα συνδέουν με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων.

7Δ.2- Διαδικτυακό Σεμινάριο για Ενημέρωση – Γνωριμία Εκπαιδευτικών με το Δίκτυο «Φύση χωρίς Σκουπίδια». Καλές πρακτικές και εκπαιδευτικά εργαλεία. Σύνδεση των θεματικών ενότητων των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων με το Δίκτυο, στις 7 Οκτωβρίου 2021. Στόχος ήταν να

γνωρίσουν οι εκπαιδευτικοί τα εργαλεία και τη μεθοδολογία που θα έχουν στη διάθεσή τους μέσα από το Δίκτυο για να ευαισθητοποιήσουν με ευχάριστο και αποδοτικό τρόπο τους μαθητές τους για την ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων, των απορριμμάτων και την κυκλική οικονομία, αλλά και να κατανοήσουν τις διασυνδέσεις των ζητημάτων αυτών με τους 17 Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Επίσης δόθηκε έμφαση σε μια πρώτη χαρτογράφηση της θεματολογίας του Δικτύου από τη σκοπιά των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.

7Δ.3- Διαδικτυακό Επιμορφωτικό Σεμινάριο με Βιωματικά Εργαστήρια: «Βιοοικονομία και Κυκλική Οικονομία από την σκοπιά της εκπαίδευσης για την αειφορία», στις 4 Νοεμβρίου 2021. Στόχος του σεμιναρίου ήταν οι εκπαιδευτικοί: να έρθουν σε επαφή με βασικές έννοιες και ζητήματα της βιοοικονομίας και της κυκλικής οικονομίας, να κατανοήσουν τη διασύνδεση των ζητημάτων της διαχείρισης απορριμμάτων και της βιοοικονομίας με την Ατζέντα 2030 και τους 17 Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης και να μπορούν να αξιοποιούν τη θεματολογία της βιοοικονομίας - κυκλικής οικονομίας στο πλαίσιο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων μέσα από διαδραστικά σύγχρονα και ασύγχρονα εκπαιδευτικά εργαλεία.

7Δ.4 – Συνεχίστηκε και φέτος η αποστολή της δανειστικής εκπαιδευτικής βαλίτσας στα σχολεία του δικτύου για την υλοποίηση των δράσεων τους.

Δεν υπήρξε χορηγός για το δίκτυο για το 2021.

7Ε) «ΟΙ ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΓΩΝΙΕΣ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΜΟΥ» - 55 σχολεία

Υπεύθυνες από πλευράς ΕΕΠΦ η **Σοφία Καινούργιου** (από το 2^ο εξάμηνο εκ μέρους του ΔΣ), η **Μαρία Ρουσσομουστακάκη**, και η **Χριστίνα Παπαζήση**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκαν :

7Ε.1 – Διαδικτυακό επιμορφωτικό βιωματικό σεμινάριο για εκπαιδευτικούς με θέμα **«Σχεδιάζοντας την Πράσινη Διαδρομή-1 στην πόλη μου»**, με αξιοποίηση εκπαιδευτικών εργαλείων, στις 8 Απριλίου 2021. Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η γνωριμία και η ευαισθητοποίηση για τις πράσινες γωνιές στην πόλη μας με την αξιοποίηση εκπαιδευτικών ψηφιακών εργαλείων.

7Ε.2 - Διαδικτυακό επιμορφωτικό σεμινάριο «Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου, καλές πρακτικές και εκπαιδευτικά εργαλεία», στις 30 Σεπτεμβρίου 2021. Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η γνωριμία με το Δίκτυο, με εκπαιδευτικές δράσεις του και εργαλεία που μπορούν να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία.

7Ε.3 - Διαδικτυακό Επιμορφωτικό Σεμινάριο με θέμα: «Σχεδιάζοντας το Πράσινο Μονοπάτι 2 στην πόλη μου – Κεραμεικός, Δραστηριότητες και εκπαιδευτικά εργαλεία», την 1η Δεκεμβρίου 2021. Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η γνωριμία και η ευαισθητοποίηση για τις πράσινες γωνιές στην πόλη μας, με μελέτη περίπτωσης τον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού, αξιοποιώντας εκπαιδευτικά εργαλεία με στόχο την ανάδειξη της περιβαλλοντικής, κοινωνικο-οικονομικής και πολιτιστικής διάστασή του, στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία.

7Ε.4 – Πανελλήνιος Διαγωνισμός Φωτοιστορίας για το Περιβάλλον και την Αειφορία για τη σχολική χρονιά 2020-2021 για τα δίκτυα «οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου», «Μαθαίνω για τα Δάση» και « Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον». Προκηρύχθηκε τον Απρίλιο του 2021, συμμετείχαν 23 σχολικές μονάδες Α' και Β'/Βάθμιας εκπαίδευσης και διακρίθηκαν 9 σχολεία.

7Ε.5 – Διαδικτυακή Εκδήλωση Βράβευσης Διαγωνισμού Φωτοιστορίας, στις 27 Νοεμβρίου 2021 στην οποία παρουσιάστηκαν οι συμμετοχές των σχολείων.

Δεν υπήρξε χορηγός για το δίκτυο για το 2021.

7ΣΤ) Άλλες Δράσεις

Η ομάδα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων συμμετείχε σε πολλές δράσεις, παρουσιάσεις, συναντήσεις έργων και κατάθεσε αρκετές προτάσεις. Συγκεκριμένα:

7ΣΤ.1 - Συναντήσεις με Υπουργεία:

- Συνάντηση με τον κ. Αγγελο Συρίγο, υφυπουργό Παιδείας και αρμόδιο για ζητήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, για τις προοπτικές διεύρυνσης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ΠΕ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (Δεκέμβριος 2021) με εκπροσώπους την **Αλέξια Νικηφοράκη**, τον **Γρηγόρη Τσάλτα** και τη **Θεοδώρα Πολυζώиду**.

- Συνάντηση με το επιτελείο του κ. Χρήστου Στυλιανίδη, Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, όπου παρουσιάστηκε το έργο της ΕΕΠΦ και οι διερευνήθηκαν προοπτικές συνεργασίας (Δεκέμβριος 2021) με εκπροσώπους τον **Νίκο Πέτρου**, τη **Δαρεία Βουρδουμπά** και τη **Θεοδώρα Πολυζώиду**.

7ΣΤ.2 - Παρουσιάσεις:

- Συμμετοχή στην οργανωτική επιτροπή της ημερίδας με θέμα την κυκλική οικονομία που διοργανώθηκε από το 2^ο Λύκειο Κιλκίς. Εκπροσώπησε η **Θεοδώρα Πολυζώиду**.

- Συμμετοχή με παρουσίαση του εκπαιδευτικού της έργου σε διάλεξη με τίτλο «Ζώα, Ηθική, Δίκαιο και Ευζωία», στο πλαίσιο του ΔΠΜΣ του ΕΚΠΑ. Εκπροσώπησε η **Θεοδώρα Πολυζώиду**.

- Συμμετοχή με παρουσίαση του συνολικού της έργου, των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του προγράμματος Γαλάζια Σημεία για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος μετά από πρόσκληση σχολείων της Πελοποννήσου. Εκπροσώπησε οι **Θεοδώρα Πολυζώиду** και **Δαρεία Βουρδουμπά**.

- Συμμετοχή σε ημερίδα που οργάνωσε το Ίδρυμα Λασκαρίδη τον Δεκέμβριο 2021, στην οποία παρουσιάστηκαν οι δράσεις της ΕΕΠΦ στον τομέα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Εκπροσώπησε η **Δαρεία Βουρδουμπά**.

- Συμμετοχή σε διαδικτυακή ημερίδα “Making the school an agent of change to deliver a resilient Blue Mediterranean Sea” που διοργανώθηκε από τον συνασπισμό EU4Ocean με την παρουσίαση «Καλές πρακτικές Οικολογικών Σχολείων στην Ελλάδα». Εκπροσώπησε η **Βέρα Βορύλλα**.

7ΣΤ.3 - Συμμετοχή σε επιτροπές και έργα:

- Συμμετοχή ως μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής σε παρουσιάσεις και παραδοτέα του έργου FOODSHIFT 2030, με εκπρόσωπο τη **Θεοδώρα Πολυζώиду**.

- Συμμετοχή στις συναντήσεις της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για την Κλιματική Εκπαίδευση, με εκπροσώπους τις **Θεοδώρα Πολυζώиду** και **Χαρά Αγάογλου**.

- Συμμετοχή στην ομάδα επιστημονικού έργου του προγράμματος των Κυθήρων (χρηματοδότηση Πράσινο Ταμείο), αναλαμβάνοντας τις δράσεις που αφορούσαν την εκπαίδευση όλου του σχολικού πληθυσμού, με εκπρόσωπους τους **Αλέξια Νικηφοράκη**, **Μίλτο Γκλέτσο** και **Θεοδώρα Πολυζώиду**.

7Z - Γενική εικόνα:

Κατά το α' εξάμηνο του 2021 δεν παρατηρήθηκε σημαντική ανανέωση των συμμετοχών στα Δίκτυα ΠΕ της ΕΕΠΦ, λόγω των δυσκολιών και της αναστολής λειτουργίας των σχολείων που προκάλεσε η πανδημία. Παρόλα αυτά, το β' εξάμηνο του 2021 ο αριθμός των σχολείων παρουσίασε **αύξηση 35%**. Συνεχίσθηκε επίσης η επικοινωνιακή στρατηγική των Δικτύων με την αποστολή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς όλους τους εκπαιδευτικούς για τα προγραμματισμένα διαδικτυακά σεμινάρια της ΕΕΠΦ, καθώς και για δράσεις-εκστρατείες του FEE. Ιδιαίτερο ρόλο στην αύξηση του γενικού ενδιαφέροντος για τα επιμορφωτικά σεμινάρια έπαιξε η αποστολή των προσκλήσεων σε όλους τους ΥΠ. ΠΕ στην Ελλάδα. Τονίστηκε ιδιαίτερα το συνολικό όφελος για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς, τη σχολική μονάδα και την τοπική κοινωνία από τη συμμετοχή στα Δίκτυα ΠΕ και τα σεμινάρια/δράσεις της ΕΕΠΦ.

Κατά τη διάρκεια του 2021 διεξήχθησαν **18** σεμινάρια επιμόρφωσης εκπαιδευτικών διάρκειας **54** ωρών συνολικά, στα οποία συμμετείχαν **2.068** εκπαιδευτικοί. Αξιοποιήθηκαν νέες τεχνολογίες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και ψηφιακά εκπαιδευτικά εργαλεία. Κάποιες από τις επιμορφώσεις διεξήχθησαν με ζωντανή μετάδοση στην πλατφόρμα του YouTube. Εκεί αναρτήθηκαν σχεδόν όλα τα διαδικτυακά σεμινάρια, ταξινομημένα ανά δίκτυο και ανά κατηγορία, δημιουργώντας μια ψηφιακή οπτικοακουστική βιβλιοθήκη. Η θεματολογία, η δομή και το περιεχόμενο των σεμιναρίων αξιολογήθηκε θετικά από το σύνολο των συμμετεχόντων ενώ ο αριθμός των επιμορφώσεων αυξήθηκε κατά **350%** σε σχέση με τον μέσο όρο αριθμού ετήσιων επιμορφώσεων των τελευταίων 5 ετών.

Τέλος με πρωτοβουλία της **Αλέξιας Νικηφοράκη** και του **Νίκου Πέτρου** και τη συμβολή της **Επιτροπής Εκπαιδευτικών** ξεκίνησε η σύνταξη του κανονισμού του τμήματος εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζοΐδου**.

7H - Το παγκόσμιο Δίκτυο του FEE:

Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές/τριες των Δικτύων αξιοποίησαν την πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης που δημιούργησε το FEE, το **FEE ACADEMY**. Υπήρξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εγγραφή και την παρακολούθηση των μαθημάτων, γεγονός που απεδείχθη από το ότι η χώρα μας είναι **7^η** στη χρήση της πλατφόρμας ανάμεσα στις 77 χώρες που είναι μέλη παγκοσμίως στο FEE. Παράλληλα όλοι οι εκπαιδευτικοί των δικτύων της ΕΕΠΦ ενημερώθηκαν και προσκλήθηκαν σε όλα τα **webinars** που διοργάνωσε το FEE κατά τη διάρκεια του 2021.

Εκπαιδευτικοί των διεθνών Δικτύων της ΕΕΠΦ συμμετείχαν στον παγκόσμιο διαγωνισμό με τίτλο "Trash Hack campaign" με θέμα τη διαχείριση απορριμμάτων και τη βιώσιμη ανάπτυξη που διήρκεσε από τις 18 Ιανουαρίου μέχρι τις 25 Μαρτίου. Διοργανώθηκε από το FEE σε συνεργασία με την UNESCO και τον συντονισμό σε εθνικό επίπεδο ανέλαβε το τμήμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων της ΕΕΠΦ σε συνεργασία με το ΥΠΑΙΘ.

Εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στα διεθνή Δίκτυα της ΕΕΠΦ και στα διαδικτυακά σεμινάρια, ενημερώθηκαν για τη νέα στρατηγική **GAIA20:30** του FEE και την έναρξη της εκστρατείας για τη βιοποικιλότητα, οι δράσεις της οποίας θα συνεχιστούν και κατά το α' εξάμηνο του 2022.

Το τμήμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων συνεργάστηκε με τους εθνικούς χειριστές των διεθνών Δικτύων από χώρες του εξωτερικού σε περιπτώσεις που ζητήθηκε η συνεργασία και η συνεισφορά της τεχνογνωσίας του. Τη συνεργασία ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζοΐδου**.

7Θ - Συγγραφή προτάσεων οικονομικής υποστήριξης.

Το τμήμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων της ΕΕΠΦ συμμετείχε και στη συγγραφή προτάσεων οικονομικής υποστήριξης με τη συνεργασία και την επίβλεψη της **Επιτροπής Χορηγιών** του ΔΣ (**Α. Νικηφοράκη** και **Γ. Πεγλιβανίδης**) και τη συμβολή της **Εβίτας Παρσάκη**. Σε επιμέρους προτάσεις συνέβαλε και η **Επιτροπή Εκπαιδευτικών** (**Αλέξια Νικηφοράκη, Σοφία Καινούργιου, Βέρα Βορούλλα, Σταμάτης Σκαμπαρδώνης**, με τις **Χριστίνα Παπαζήση** και **Μαρία Ρουσσομουστακάκη**) και ο πρόεδρος του ΔΣ **Νίκος Πέτρου**. Κατά τη διάρκεια του 2021 υποβλήθηκαν οι προτάσεις:

- «Το μονοπάτι της κλιματικής αλλαγής στην πόλη μου» προς την εταιρεία **Alpha Bank**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου**.
- «Μειώνω το οικολογικό μου αποτύπωμα στο σπίτι και στο σχολείο» προς την **Εθνική Τράπεζα**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου** σε συνεργασία με τον **Σταμάτη Σκαμπαρδώνη**.
- «Το μονοπάτι της κλιματικής αλλαγής στην πόλη μου» προς την εταιρεία **Μυτιληναίος Α.Ε.** Τη συγγραφή ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου**.
- «Μονόδρομος η πρόληψη δασικών πυρκαγιών. Μαθητές και πολίτες ενημερώνονται και αναλαμβάνουν δράση» προς την εταιρεία **Eurobank**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου** με επιμέλεια του **Ν. Πέτρου**.
- «Αναδασώνω, παρέχω καταφύγιο στην πανίδα» προς την εταιρεία **Nova**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου** σε συνεργασία με τον **Χρήστο Γεωργιάδη**.
- «Tiny Forest» προς την εταιρεία **Μέγα**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου** σε συνεργασία με τον **Χρήστο Γεωργιάδη**.
- «Από την Ανακύκλωση στην Κυκλική Οικονομία» προς την εταιρεία **Μέγα**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου**.
- «Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, τις πολιτικές και πρακτικές δασοπροστασίας για τη σχολική χρονιά 2021-2022, στους Νομούς Φωκίδας και Βοιωτίας» προς την εταιρεία **Μυτιληναίος Α.Ε.** Τη συγγραφή ανέλαβε η **Χριστίνα Θεοδωρίκα** και η **Θεοδώρα Πολυζωίδου** σε συνεργασία με την **Σοφία Καινούργιου**.
- «Διοργάνωση Θερινού σχολείου Εκπαιδευτικών στα Κύθηρα» προς την εταιρεία **Τράπεζα Πειραιώς**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Χριστίνα Θεοδωρίκα**.
- για την οικονομική υποστήριξη των δικτύων «Οικολογικά Σχολεία», «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον», «Φύση χωρίς σκουπίδια» προς την **Ένωση Ελλήνων Τραπεζών**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Αλέξια Νικηφοράκη** σε συνεργασία με την **Εβίτα Παρσάκη**.
- «Το μονοπάτι της κλιματικής αλλαγής στην πόλη μου» προς την εταιρεία **Nova**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου**.
- «Κάνε ζουμ στην περιβαλλοντική κρίση» προς την εταιρεία **Nova**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου**.
- «Βελτίωση χώρων – Δημιουργία «Πράσινων Γωνιών» σε περιοχές που παρουσιάζουν σοβαρή έλλειψη πρασίνου» προς την εταιρεία **Nova**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Χριστίνα Θεοδωρίκα** σε συνεργασία με τις **Σοφία Καινούργιου, Χριστίνα Παπαζήση** και **Μαρία Ρουσσομουστακάκη**.

- «Μια Πράσινη Γωνιά με χρώματα και αρώματα ξυπνάει και μαγεύει τις αισθήσεις» προς την εταιρεία **Nova**. Τη συγγραφή ανέλαβε η **Χριστίνα Θεοδωρίκα** σε συνεργασία με τις **Σοφία Καινούργιου, Χριστίνα Παπαζήση** και **Μαρία Ρουσσομουστακάκη**.

Συνολικά υποβλήθηκαν **16 προτάσεις** προς **7 υποψήφιους χορηγούς** και **3** επιλέχθηκαν προς υλοποίηση από τις εταιρείες: **Eurobank, Μυτιληναίος Α.Ε.** και **Εθνική Τράπεζα**.

7I - Εκπαιδευτικό Υλικό

Υποβλήθηκε εκπαιδευτικό υλικό με θέμα την κλιματική αλλαγή και τη βιοποικιλότητα. Συγκεκριμένα υποβλήθηκαν δύο ολοκληρωμένες προτάσεις με θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος, οι οποίες εγκρίθηκαν με επιτυχία και ανέβηκαν στην πλατφόρμα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής - Εργαστήρια Δεξιοτήτων και Αειφορία και τέθηκαν στη διάθεση των εκπαιδευτικών Α΄/θμιας και Β΄/θμιας Εκπαίδευσης εκ μέρους της ΕΕΠΦ.

Οι τίτλοι και οι εκπονήτριες του εκπαιδευτικού υλικού:

1. Βιοποικιλότητα-Η ποικιλία των μορφών της ζωής, **Χριστίνα Παπαζήση, Σοφία Καινούργιου**.
2. Κρύο-ζεστό, μια λύση αναζητώ Κλιματική Αλλαγή, **Αλεξάνδρα Κοσκολού, Σοφία Καινούργιου**.

7IA - -Ευρωπαϊκές Προτάσεις Χρηματοδότησης

Το τμήμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων της ΕΕΠΦ συμμετείχε και στη συγγραφή δύο ευρωπαϊκών προτάσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο της διατμηματικής συνεργασίας, την οποία ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου**. Αυτές θα αναφερθούν μαζί με τα άλλα ευρωπαϊκά έργα.

8. ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΓΑΛΑΖΙΑ ΣΗΜΑΙΑ»

Το Πρόγραμμα διαχειρίστηκαν η **Δαρεία-Νεφέλη Βουρδουμπά**, ο **Θοδωρής Κακαρνιάς**, και η **Χριστίνα Στράτη**. Από πλευράς ΔΣ τον συντονισμό είχε ο **Νίκος Πέτρου**.

Η κολυμβητική περίοδος του 2021 ξεκίνησε με τη Γαλάζια Σημαία να κυματίζει σε **545 ακτές, 16 μαρίνες** και **6 τουριστικά σκάφη**, αριθμό ρεκόρ σε βραβεύσεις στην χώρα μας, κατατάσσοντας την Ελλάδα και πάλι στη δεύτερη θέση διεθνώς ανάμεσα σε 49 χώρες. Η Διεθνής Επιτροπή βράβευσε 4.040 ακτές, 707 μαρίνες και 78 σκάφη αειφόρου τουρισμού σε όλο τον κόσμο. Στο σύνολο των 49 χωρών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, η Ελλάδα κατείχε το 13% των συνολικών βραβευμένων ακτών.

Λόγω των έκτακτων συνθηκών που συνέχισαν να υφίστανται για δεύτερη χρονιά, η εκδήλωση αναγγελίας των βραβεύσεων πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά με συμμετοχή σημαντικών εκπροσώπων της πολιτείας και κλαδικών φορέων του τουρισμού. Η εκδήλωση προβλήθηκε ζωντανά από το κανάλι YouTube της ΕΕΠΦ.

Το 2021, η πανδημία Covid-19 επηρέασε και πάλι ξενοδοχεία και ιδιώτες, σε πολύ μικρότερη όμως κλίμακα από το 2020. Η μεγαλύτερη δυσκολία των διαχειριστών ήταν η υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, στις οποίες το Πρόγραμμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση, και οι οποίες διενεργήθηκαν είτε με μικρό αριθμό ατόμων είτε διαδικτυακά. Παρά τις δυσκολίες, η χρονιά κύλησε ομαλά, με αρκετές όμως καθυστερήσεις.

Την δεύτερη εβδομάδα του Ιουλίου διοργανώθηκε, για πέμπτη συνεχή χρονιά, η εκστρατεία Blue Flag Mediterranean Week σε όλες τις χώρες της Μεσογείου που υλοποιούν το πρόγραμμα. Το 2021, έγιναν και πάλι εκδηλώσεις καθαρισμών σε ακτές και μαρίνες όλων των συμμετέχουσων χωρών

Όπως κάθε χρόνο, έγιναν αξιολογήσεις, ως επί το πλείστον απροειδοποίητα, σε σχεδόν όλα τα βραβευμένα σημεία, με δυσκολίες σε κάποιες περιοχές λόγω των περιορισμών μετακινήσεων. Τα περισσότερα προβλήματα εντοπίστηκαν σε ακτές που διαχειρίζονται Δήμοι. Με στενή επαφή και αρκετή πίεση στους διαχειριστές τα σοβαρότερα προβλήματα λύθηκαν έγκαιρα. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τους εθελοντές μας που, για μια ακόμα φορά, μας στήριξαν στο δύσκολο έργο των αξιολογήσεων και χωρίς τους οποίους δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί σωστά το Πρόγραμμα.

Τον Οκτώβριο, η Δαρεία-Νεφέλη Βουρδουμπά και ο Ν. Πέτρου εκπροσώπησαν την Εταιρία στην ετήσια συνάντηση των εθνικών χειριστών η οποία, για δεύτερη χρονιά, έγινε διαδικτυακά σε δύο μέρη, στις 20 και στις 27 Οκτωβρίου. Στη συνάντηση υπήρξε σημαντική παρουσία της ΕΕΠΦ καθώς έγινε παρουσίαση αλλά και workshop στο οποίο, σε συνεργασία με τη Χαρά Αγάογλου, παρουσιάστηκε το Πρόγραμμα POSBEMED 2 και οι αλλαγές που προτείνονται από την ΕΕΠΦ για κριτήρια του Προγράμματος. Στη συνάντηση, παρουσιάστηκε από το FEE η νέα στρατηγική GAIA 20:30 με την οποία πρέπει όλοι εθνικοί χειριστές να συμμορφωθούν. Σίγουρα μια διαδικτυακή συνάντηση δεν έχει τα οφέλη μιας δια ζώσης συνάντησης, έδωσε όμως την ευκαιρία συμμετοχής σε περισσότερους εκπροσώπους από κάθε χώρα, με εποικοδομητικές συζητήσεις. Ανανεώθηκε το ραντεβού για μια δια ζώσης, ελπίζουμε, συνάντηση, το 2022, μια σημαντική για το Πρόγραμμα χρονιά, καθώς το Πρόγραμμα συμπληρώνει 35 χρόνια εφαρμογής Διεθνώς αλλά και στην χώρα μας!

Τον Οκτώβρη ξεκίνησε η υποβολή αιτήσεων για βράβευση το 2022 και πρέπει να αναφερθεί ότι και φέτος οι βραβεύσεις αναμένεται να παρουσιάσουν αύξηση.

9. ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «GREEN KEY»

Το πρόγραμμα διαχειρίστηκε η **Ματούλα Συρίγου** με υποστήριξη από τον **Θεοδόση Λειβαθινό** και τον **Νικόλαο Λειβαθινό** και την εθελόντριά μας **Νατάσσα Αντωνοπούλου**. Από πλευράς ΔΣ τον συντονισμό είχε ο **Σπύρος Μησιακούλης** έως και τον Ιούλιο 2021. Στη συνέχεια τον συντονισμό ανέλαβε ο **Νίκος Πέτρου**.

Το **2021** βραβεύτηκαν **508** **τουριστικές επιχειρήσεις** σε δύο συνεδριάσεις της Εθνικής Επιτροπής Κρίσεων. Από αυτές, οι **108** **είναι νέες**, ενώ δεν ανανέωσαν τη συμμετοχή τους 12 επιχειρήσεις που συμμετείχαν το 2020. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν **διεθνώς 3.200** τουριστικές επιχειρήσεις. Στο σύνολο των **65 χωρών** που συμμετέχουν, η **Ελλάδα κατέχει το 15,8% των συνολικών βραβεύσεων**, έναντι του 13% που κατείχε το 2020.

Βασικός παράγοντας στην επιτυχία του προγράμματος παραμένει η συχνή επαφή με τους επαγγελματίες του κλάδου και τους κλαδικούς φορείς του τουρισμού, όπως το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος, ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων, η Ομοσπονδία Τουριστικών Πρακτόρων Ελλάδας, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Διευθυντών Ξενοδοχείων Ελλάδος και οι κατά τόπους Ενώσεις Ξενοδόχων.

Η τακτική επαφή με όλους τους προαναφερθέντες φορείς μας βοήθησε να προσαρμοστούμε γρήγορα και με ευέλικτες κινήσεις στις νέες ανάγκες που προέκυψαν λόγω της πανδημίας, τόσο για τα μέχρι στιγμή μέλη μας όσο και για την ενθάρρυνση νέων.

Το 2021 ήταν άλλη μια ιδιαίτερη χρονιά για τον ξενοδοχειακό κλάδο μια και τον **Ιανουάριο του 2021 λειτούργησε μόνο το 1/3** των ξενοδοχείων, ενώ **τα υπόλοιπα άνοιξαν το τρίμηνο Μαΐου-Ιουλίου**. Μέχρι το τέλος του 2021 λειτούργησε το 96% των ελληνικών ξενοδοχείων.

Για το Green Key, η συχνή επαφή και η στήριξη στα υπάρχοντα μέλη, η συνεργασία με τους κλαδικούς φορείς του τουρισμού καθώς επίσης και με τουριστικούς οργανισμούς (**Anra Tours, CHC Group - Chnaris Hotel Management, Development & Consulting**), βοήθησαν στην ενίσχυση του προφίλ του προγράμματος και στην προσέλκυση νέων μελών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η συνεργασία με την **Marriot International - Autograph Collection & Domes Resorts** με 7 ξενοδοχεία των 5 αστέρων.

Αναλυτική παρουσίαση δράσεων:

- **Προετοιμασία εφαρμογής νέων κριτηρίων του προγράμματος.** Από τον Ιανουάριο του 2021 ξεκίνησε η προετοιμασία εφαρμογής των νέων κριτηρίων που θα έχουν ισχύ από 1.1.2022 έως και 31.12.2025. Σημαντική στάθηκε η προσθήκη του κριτηρίου για τη μέτρηση του ανθρακικού αποτυπώματος των ξενοδοχείων. Προς διευκόλυνση των μελών μας δίνεται εκ μέρους μας δωρεάν πλατφόρμα μέσα από την οποία μπορούν να κάνουν τις μετρήσεις τους.
- **Συνεργασία με το Ευρωπαϊκό έργο WAYSTUP.** Αρχικά πραγματοποιήσουμε έρευνα σε διαφορετικές περιοχές ανά την Ελλάδα σχετικά με τη διαχείριση των διατροφικών απορριμμάτων τους ξενοδοχείων, για το Ευρωπαϊκό έργο **WAYSTUP**. Στη συνέχεια η έρευνα εστίασε σε ξενοδοχεία-μέλη μας στη Γλυφάδα.
- **Δημιουργία προωθητικού βίντεο** για γαλλική ιστοθέση **HELLENICA.fr.** που προβάλλει τον τουρισμό στην Ελλάδα από ζεύγος ελληνογάλλων και έχει περίπου 700.000 επισκέψεις. Το βίντεο ετοιμάστηκε, αλλά η συνεργασία δεν ολοκληρώθηκε.
- **Ίδρυμα Μποδοσάκη & Social Dynamo.** Συμμετοχή στην διαδικτυακή εκπαίδευση με θέμα «Βιώσιμη Διαχείριση Αποβλήτων και Ανακύκλωση».
- **Έναρξη της νέας κατηγορίας Glamping και Camping στην Ελλάδα.** Προωθώντας τα Camping, προέκυψε εκδήλωση ενδιαφέροντος και συμμετοχή στο πρόγραμμα από μια νέα κατηγορία τουριστικών επιχειρήσεων που αποτελεί και νέα τάση στη χώρα μας τα **Glamping**.
- Συμμετοχή ελληνικών ξενοδοχείων Green Key στο έργο «**European Tourism Going Green 2030**», έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με στόχο την ενίσχυση του αειφόρου τουρισμού. Σκοπός του είναι η συλλογή και προβολή καλών πρακτικών που συμβάλλουν στην επίτευξη των Στόχων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη από πιστοποιημένες επιχειρήσεις. Μέσα από τη συμμετοχή μας 2 ελληνικά ξενοδοχεία, μέλη του Green Key, επιλέχθηκαν να προβάλλουν τις καλές περιβαλλοντικές πρακτικές τους. Τα ξενοδοχεία είναι τα **Kallichoron Art Boutique Hotel** στην Αστυπάλαια και το **Kinsterna Hotel** στη Μονεμβασιά.
- **Υπογραφή συμφώνου συνεργασίας** με το μεγαλύτερο ελληνικό **inbound Tour Operator Anra Tours**. Είναι μια συνεργασία που προετοιμάσαμε από το 2020. Ο αρχικός στόχος ήταν η **προσέλκυση των 2.000 συνεργαζόμενων ξενοδοχείων** του ταξιδιωτικού οργανισμού προκειμένου να εφαρμόσουν καινοτόμες πρακτικές με στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος. Στη συνέχεια εκδηλώθηκε η επιθυμία να **επεκτείνουν** αυτή τους τη δράση και **στις μεταφορές και τις εκδρομές** (600.000 αφίξεις) ώστε να πραγματοποιούνται με το **μικρότερο δυνατό αποτύπωμα**. Προσβλέπουμε στη **συμμετοχή τους στο Global Forest Fund**.
- **Υπεγράφη σύμφωνο συνεργασίας** την **CHC Group - Chnaris Hotel Management, Development & Consulting**. Η CHC Group έγινε ενεργός υποστηρικτής της διεθνούς

προσπάθειας για την προστασία της φύσης και την ενίσχυση της «πράσινης» πολιτικής που υλοποιεί μαζί με τις συνεργαζόμενες ξενοδοχειακές μονάδες, πλέον των 60.

- **Συμμετοχή για 7η συνεχόμενη χρονιά στην αντίστοιχη Κριτική Επιτροπή ως κριτές στα βραβεία Tourism Awards και Greek Hospitality Awards.**

Συμμετοχή σε τουριστικές εκθέσεις:

- **100% Hotel Show** - Συμμετοχή ως εκθέτες μαζί με το πρόγραμμα Bike Friendly Hotel.
- **Xenia** - Συμμετοχή ως εκθέτες μαζί με το πρόγραμμα Bike Friendly Hotel. Στο πλαίσιο της ενότητας **Hotel Build & Design** συμμετείχαμε σε **πάνελ με θέμα το «αειφόρο ξενοδοχείο»**, στο οποίο δόθηκε έμφαση στην πιστοποίηση, στην επόμενη ημέρα της πανδημίας, τις παγκόσμιες τάσεις, αλλά και τις εγχώριες εξελίξεις. Στο πάνελ συμμετείχαν ο Δρ. Ιωάννης Παππάς, εκπρόσωπος του Global Sustainable Tourism Council, ως συντονιστής, ο κος Ανδρέας Μπράτης, (Olympia Golden Beach Resort), ο κος Χαράλαμπος Βούλγαρης (Διευθύνων Σύμβουλος Kontokali Bay), ο κος Αντώνης Νικολουδάκης (Eleon Grand Resort), η κα. Ρόζα Τσιριγώτη (NJV Athens Plaza), η κα. Νατάσσα Αντωνοπούλου (Green Key) και ο κος Γιώργος Παλιούρας (Rhapsody Travel).

Συμμετοχή σε σεμινάρια παρουσίασης του Green Key, σε συνεργασία με:

- **Το Δήμο Ζακύνθου.** Συμμετοχή σε διαδικτυακό σεμινάριο για τον Τουρισμό που διοργάνωσε ο Δήμος Ζακύνθου. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης έγινε ενημέρωση στους ξενοδόχους για το πρόγραμμα 'WaysTUP'
- **Την Ένωση Ξενοδόχων Θάσου και την Ομοσπονδία Ενοικιαζόμενων Δωματίων Θάσου.** Συμμετοχή σε ενημερωτική ημερίδα με φυσική παρουσία, μετά από σχεδόν 2 χρόνια, η οποία διοργανώθηκε από την Ένωση Ξενοδόχων Θάσου και την Ομοσπονδία Ενοικιαζόμενων Δωματίων Θάσου, στους επιχειρηματίες του τουρισμού. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης έγινε επίσης ενημέρωση στους ξενοδόχους για το πρόγραμμα 'WaysTUP'
- **Πανελλήνια Ομοσπονδία Διευθυντών Ξενοδοχείων.** Παρουσίαση του προγράμματος στο νέο ΔΣ της ΠΟΔΙΕ,

Δράσεις με το Green Key International

- **Συνάντηση εθνικών χειριστών:** Συμμετοχή στη διαδικτυακή ετήσια συνάντηση των χειριστών του προγράμματος διεθνώς.
- **Holiday Homes:** Συμμετοχή στο πιλοτικό πρόγραμμα που ξεκίνησε το διεθνές γραφείο του Green Key με στόχο την ένταξη νέας κατηγορίας τουριστικών επιχειρήσεων, αυτή των τουριστικών κατοικιών. Στο πιλοτικό πρόγραμμα συμμετέχουν 4 χώρες.
- **Biodiversity Campaign Plan 2022:** Συμμετοχή σε διαδικτυακό σεμινάριο για τους εθνικούς χειριστές του προγράμματος σχετικά με την εκστρατεία για τη βιοποικιλότητα στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής του FEE.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το μεγαλύτερο μέρος του ξενοδοχειακού κλάδου λειτούργησε μετά το 2ο εξάμηνο του 2021 οι επιτόπιοι έλεγχοι και αξιολογήσεις που πραγματοποιήσαμε έγιναν στην πλειονότητα διαδικτυακά και μόνον το 25% με φυσική παρουσία.

10. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΕΡΓΑ

10.1- Έργο LIFE «NATURA THEMIS»

Το έργο LIFE NATURA THEMIS το οποίο αφορά το περιβαλλοντικό έγκλημα σε περιοχές του δικτύου Natura 2000 στην Κρήτη ολοκληρώθηκε με μεγάλη επιτυχία στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2021. Διευθυντής του έργου ήταν ο **Χρήστος Γεωργιάδης**, υπό την εποπτεία της Ομάδας Διοίκησης, αποτελούμενης από τους **Νίκο Πέτρου** και **Σπύρο Μησιακούλη**. Στην ομάδα του έργου επίσης συμμετείχαν οι **Ελένη Ντέκα**, **Μίλτος Γκλέτσος** και **Λένα Χατζηβασιλείου**.

Η εφαρμογή για έξυπνα κινητά τηλέφωνα, με την οποία οι πολίτες και οι επισκέπτες της Κρήτης έχουν τη δυνατότητα να αναφέρουν οποιαδήποτε παράβαση παρατηρούν στις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 λειτούργησε και το 2021. Η δράση αυτή ήταν αρμοδιότητα της Εταιρίας μας και μετά το τέλος του έργου, η διαχείριση της πέρασε στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης, συντονιστή του έργου. Ήδη έχουν ληφθεί πάνω από 200 καταγγελίες και έχουν προωθηθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες. Ολοκληρώθηκε η μελέτη για τον κοινωνικο-οικονομικό αντίκτυπο των δράσεων του έργου στην τοπική οικονομία και τον πληθυσμό της Κρήτης, επίσης αρμοδιότητα της ΕΕΠΦ. Τον Ιούνιο πραγματοποιήθηκε το τελικό συνέδριο του έργου, το οποίο είχε μεγάλη συμμετοχή, με παρουσίαση όλων των παραδοτέων και των αποτελεσμάτων του. Το Ιούνιο επίσης έγινε ο ετήσιος έλεγχος του έργου από εξωτερικούς ελεγκτές για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τον ίδιο μήνα λάβαμε 10.000 ευρώ ως στήριξη της συμμετοχής μας από το Πράσινο Ταμείο μετά από αίτημα που υπέβαλε η ομάδα του έργου.

10.2 - Έργο «LIFE PRIMED»

Συνεχίστηκε η υλοποίηση του έργου PRIMED, με αντικείμενο την προστασία οικοτόπων προτεραιότητας, κυρίως εποχικών λιμνίων, στο Δέλτα Νέστου και στο Palo Laziale της Ιταλίας. Διευθυντές του έργου είναι οι **Vito Emanuele Cambria** (Ιταλία) και **Χρήστος Γεωργιάδης**, υπό την εποπτεία του **Νίκου Πέτρου**. Στην ομάδα του έργου επίσης συμμετέχουν οι **Λένα Χατζηβασιλείου** και **Ελένη Ντέκα**.

Το 2021 συνεχίστηκε η μελέτη των γνωστών θέσεων παρουσίας του οικοτόπου προτεραιότητας 3170* (εποχικά μεσογειακά λιμνία) στην ανατολική πλευρά του Νέστου αλλά και η έρευνα για νέες θέσεις. Οι δύο μετεωρολογικοί σταθμοί που τοποθετήθηκαν στην ανατολική όχθη του Νέστου συνεχίζουν να στέλνουν μετεωρολογικά δεδομένα, τα οποία επεξεργάζονται ειδικοί του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ στην Ελλάδα και της ARSIAL στην Ιταλία. Στις 16 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε ο ετήσιος έλεγχος του έργου από εξωτερικούς ελεγκτές για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η συνάντηση οργανώθηκε διαδικτυακά λόγω των μέτρων που επιβάλλονται για την πανδημία. Τον Σεπτέμβριο παραλήφθηκαν 10.000 ευρώ από το Πράσινο Ταμείο ως στήριξη της συμμετοχής μας μετά από αίτημα που υπέβαλε η ομάδα του έργου. Στην περιοχή του Νέστου, ήδη ξεκίνησε η υλοποίηση δράσεων για τον περιορισμό της *Amorpha fruticosa*, ενός ξενικού χωροκατακτητικού φυτού που εξαπλώνεται πολύ γρήγορα σε όλη το Δέλτα. Σχετικά με αυτό, η Εταιρία έστειλε και δεύτερη αναλυτική επιστολή στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στα Δασαρχεία Ξάνθης και Καβάλας και στον Φορέα Διαχείρισης Νέστου, Βιστωνίδας Ισμαρίδας και Θάσου.

Η ιστοσελίδα του έργου ενημερώνεται συχνά και έχει μεγάλη επισκεψιμότητα. Παράλληλα, το έργο έχει και σημαντική παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

10.3-Έργο «LIFE for Lesser Kestrel»

Το έργο, διάρκειας 60 μηνών και με τίτλο “Better Life for Lesser Kestrel”, αφορά το κερκινέζι και πραγματοποιείται σε Βουλγαρία και Ελλάδα. Συντονιστής του έργου είναι η περιβαλλοντική οργάνωση της Βουλγαρίας Green Balkans και εταίροι η ΕΕΠΦ και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Το έργο στοχεύει στην προστασία και διατήρηση του κερκινεζιού. Οι περιοχές υλοποίησης στην Ελλάδα είναι περιοχές Natura 2000 στην Ορεστιάδα Έβρου και στο Ανθόφυτο Κιλκίς. Το έργο χειρίζεται η **Χαρά Αγάογλου**, υπό την εποπτεία του **Νίκου Πέτρου**. Στο έργο συμμετέχουν επίσης ο **Χρήστος Γεωργιάδης** και ο **Μίλτος Γκλέτσος**. Οι δράσεις του έργου περιλαμβάνουν παρακολούθηση του πληθυσμού, περιβαλλοντική εκπαίδευση σε σχολεία, ενημέρωση του γεωργικού πληθυσμού για καλές γεωργικές πρακτικές και τοποθέτηση τεχνητών φωλιών. Προς το παρόν υλοποιούνται οι προπαρασκευαστικές δράσεις του έργου για την παρακολούθηση των πληθυσμών και των ενδιαιτημάτων του και πρόκειται να ακολουθήσουν δράσεις προστασίας του είδους και ενδυνάμωσης των αποικιών του σε Ελλάδα και Βουλγαρία.

10.4-Έργο «New Life 4 Drylands»

Η υλοποίηση του έργου NewLIFE4Drylands, ξεκίνησε την 1^η Ιανουαρίου 2021 με αντικείμενο. Διευθυντές του έργου είναι ο **Χρήστος Γεωργιάδης** υπό την εποπτεία του **Νίκου Πέτρου**. Στην ομάδα του έργου επίσης συμμετέχουν οι **Ελένη Ντέκα** και **Λένα Χατζηβασιλείου**.

Η Εταιρία, συμμετέχει ως εταίρος στο έργο με τίτλο Λύσεις Βασισμένες στη Φύση που καθορίζονται από Τεχνικές Τηλεπισκόπησης με στόχο ένα Νέο Έργο LIFE για Ξηρές Περιοχές / Remote sensing oriented nature based solutions towards a NEW LIFE FOR DRYLANDS). Ο κύριος στόχος του έργου είναι η παρακολούθηση της εφαρμογής και της εφαρμογής λύσεων που βασίζονται στη φύση (Nature-Based Solutions/NBS) για την αποκατάσταση υποβαθμισμένων και ερημοποιημένων ξηρών περιοχών, χρησιμοποιώντας δορυφορικά ελεγχόμενους δείκτες. Μέσω της δημιουργίας ενός πρωτοκόλλου NBS, θα γίνει σχεδιασμός και μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη παρακολούθηση αποκατάστασης των ξηρών περιοχών. Οι περιοχές όπου επικεντρώνεται το έργο, βρίσκονται σε ξηρά και ημίξηρα κλίματα της Μεσογείου και σε παράκτια οικοσυστήματα που απειλούνται από την κλιματική αλλαγή στην Ισπανία, στην Ιταλία, και στην Ελλάδα στα Αστερούσια Όρη και η περιοχή του Νέστου. Η Εταιρία είναι υπεύθυνη για τις δράσεις δημοσιότητας και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου. Στο πλαίσιο αυτό διαμορφώσαμε τη στρατηγική επικοινωνίας, σχεδιάσαμε το λογότυπο του έργου, σχεδιάσαμε και εκτυπώσαμε το φυλλάδιο (σε πέντε γλώσσες), τις ενημερωτικές πινακίδες του έργου σε πέντε γλώσσες (τοποθέτησε δύο στην περιοχή του Νέστου), και την αφίσα και τα roll ups του έργου. Τέλος, έγινε επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη της περιοχής του Νέστου και καταρτίσαμε λίστα με αυτά που θα συμμετέχουν στη διαβούλευση για το πρωτόκολλο που θα εκπονηθεί από τους εταίρους του έργου.

10.5- Έργο HORIZON2020 «WaysTUP»

Το Ευρωπαϊκό έργο ‘WaysTUP’ αξιολογήθηκε επιτυχώς το Μάρτιο του 2019 από την EASME. Το έργο, κατόπιν 2 παρατάσεων λόγω των συνεπειών της πανδημίας Covid-19 έχει διάρκεια 4 έτη, έως και τον Αύγουστο του 2023. Πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα έργα που αφορούν τη βιοοικονομία σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με τη συμμετοχή 26 συνδικαιούχων από 13 κράτη μέλη. Διευθυντής του έργου είναι ο **Άγγελος Σωτηρόπουλος**, υπό τον συντονισμό του **Νίκου Πέτρου** και αφορά τη μετατροπή των βιοαποβλήτων σε ανανεώσιμο πόρο, στοιχείο που αποτελεί απαραίτητο στόχο της κυκλικής οικονομίας. Στοχεύει στην επίδειξη της δημιουργίας νέων αλυσίδων αξίας για την αξιοποίηση των βιοαποβλήτων σε όλα τα επίπεδα. Για το σκοπό αυτό θα υλοποιείται μια σειρά

πλοτικών δοκιμών παραγωγής βιοπροϊόντων με χρήση διαφορετικών υποστρωμάτων βιοαποβλήτων (ψάρια και απόβλητα κρέατος, υπολείμματα καφέ κ.λπ.) στις πόλεις: Αθήνα, Χανιά, Βαλένθια, Λονδίνο, Αλικάντε, Πράγα, Αλκουντία και Τέρνι

Οι πιλοτικές δοκιμές έχουν οδηγήσει στην παραγωγή πρόσθετων τροφίμων και ζωοτροφών, πρωτεϊνών εντόμων, βιοαιθανόλης, βιοδιαλυτών, βιοπλαστικών κ.ά. Από την υλοποίηση του έργου έχουν προκύψει νέα επιχειρηματικά μοντέλα και οδηγοί για πόλεις, ενώ θα προκύψουν προτάσεις πολιτικής, βασισμένες σε απτά στοιχεία αναφορικά με την προώθηση της βιοοικονομίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη συνολικότερα.

Ο ρόλος της ΕΕΠΦ θεωρείται σημαντικός, καθώς εμπλέκεται τόσο στην ευαισθητοποίηση και εμπλοκή των πολιτών στο βιοοικονομικό μοντέλο, όσο και στις προτάσεις πολιτικής για την προώθηση της βιοοικονομίας σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, γεγονός που την καθιστά πρωτοπόρο στην προώθηση της βιώσιμης βιοοικονομίας στην Ελλάδα. Μέχρι στιγμής έχει παραχθεί εκπαιδευτικό πρόγραμμα βιοοικονομίας το οποίο έχει παρουσιαστεί στο δίκτυο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της ΕΕΠΦ. Οι πρακτικές του έργου έχουν επίσης παρουσιαστεί σε μέλη του Green Key.

10.6-Έργο «POSBEMED2»

Το έργο «Διακυβέρνηση και διαχείριση συστημάτων Ποσειδωνίας, ακτών και αμμοθινών στη Μεσόγειο», υλοποιείται από το 2019 στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg MED. Το έργο διάρκειας 32 μηνών έχει ως στόχο την ανάπτυξη ενός μεθοδολογικού πλαισίου διαχείρισης των θημώνων Ποσειδωνίας με απώτερο στόχο την ενσωμάτωση των σχετικών διαχειριστικών εργαλείων στην ευρύτερη στρατηγική διαχείρισης των παραθαλάσσιων περιοχών της Μεσογείου, με την ΕΕΠΦ να είναι υπεύθυνη για την επικοινωνιακή πολιτική των επιμέρους δραστηριοτήτων. Το έργο χειρίζεται η **Χαρά Αγάογλου**, υπό την εποπτεία του **Νίκου Πέτρου**. Στο έργο συμμετέχουν επίσης η **Δαρεία-Νεφέλη Βουρδουμπά** και ο **Χρήστος Γεωργιάδης**. Βάσει των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης της Ποσειδωνίας στο Εθνικό Πάρκο Σχινιά-Μαραθώνα, παράχθηκε με τη συμβολή του επιστημονικού προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης το σχέδιο διαχείρισης της παράκτιας ζώνης του Πάρκου. Στόχος είναι η πρόταση αυτή να επηρεάσει τα επόμενα βήματα λήψης αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο. Επίσης δημιουργήθηκε ένα ενημερωτικό βίντεο σχετικά με τη διαχείριση των θημώνων Ποσειδωνίας, το οποίο αναπαράχθηκε στην εθνική τηλεόραση. Η ΕΕΠΦ πραγματοποίησε διαδικτυακό ενημερωτικό σεμινάριο για διαχειριστές ακτών με Γαλάζια Σημαία, στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι 10 διαφορετικών χωρών. Τέλος, στο πλαίσιο του έργου, η ΕΕΠΦ θα προχωρήσει σε πρόταση επικαιροποίησης των κριτηρίων της Γαλάζιας Σημαίας για τη διαχείριση των θημώνων, πρόταση την οποία θα απευθύνει και προς τις υπόλοιπες μεσογειακές χώρες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

10.7-Έργο «Sociocoast»

Τον Μάιο ξεκίνησε το νέο έργο ευρωπαϊκό έργο SocioCoast «Ενίσχυση της προβολής παραλιών και παράκτιων περιοχών και αναφορών προβλημάτων με Πληθοπορισμό», διάρκειας 24 μηνών, στο πλαίσιο του Προγράμματος Interreg Ελλάδα-Κύπρος. Συντονιστής του έργου είναι το Πανεπιστήμιο Κύπρου και εταίροι η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, η Κυπριακή Ένωση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και το Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών. Το έργο χειρίζεται η **Ελένη Ντέκα** υπό την επίβλεψη του **Νίκου Πέτρου**. Στο έργο συμμετέχουν επίσης η **Δαρεία-Νεφέλη Βουρδουμπά** και η **Χαρά Αγάογλου**.

Κύριος στόχος του έργου είναι η ενίσχυση της ελκυστικότητας των πιλοτικών περιοχών στην Κρήτη και στην Κύπρο μέσω καλύτερης και πληρέστερης πληροφόρησης του κοινού για στοιχεία που αφορούν το φυσικό περιβάλλον κάθε περιοχής, όπως επίσης και η δυνατότητα συνεισφοράς των ιδίων των χρηστών στον εντοπισμό περιβαλλοντικών προβλημάτων στις περιοχές αυτές. Πιο συγκεκριμένα, μέσω εφαρμογών Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας και του πληθοπορισμού, οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν και να ενημερώσουν άλλους χρήστες για τοπικά περιβαλλοντικά ζητήματα. Το έργο, τέλος, αποσκοπεί στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας που σχετίζεται με τον κλάδο του τουρισμού. Τον Ιούνιο πραγματοποιήθηκε η εναρκτήρια συνάντηση του έργου διαδικτυακά και στη συνέχεια μηνιαίες συναντήσεις για τον συντονισμό και την σωστή διαχείρισή του.

10.8-Έργο «Conifera»

Το έργο, διάρκειας 15 μηνών, υλοποιείται σε Ελλάδα και Τουρκία από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Civil Society Support Programme-III . Συντονιστής του έργου “Conservation Implementation on Forest Endangered Resources of Antalya” είναι ο Σύλλογος για την Προστασία της Βιοποικιλότητας και των Αυτοφυών Ορχιδεών της Αττάλειας CAOΒ (Τουρκία) με εταίρο την ΕΕΠΦ. Το έργο χειρίζονταν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και η **Χαρά Αγάογλου**, υπό την επίβλεψη του **Νίκου Πέτρου**. Το έργο έχει ως στόχο να ενθαρρύνει τις κοινωνικές οργανώσεις της Αττάλειας που εργάζονται στον τομέα του περιβάλλοντος να συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, να ενισχύσει τις διασυνδέσεις μεταξύ τους και να παρέχει μηχανισμούς για να ενεργούν από κοινού. Οι δράσεις αποσκοπούν στην οικοδόμηση ενός δικτύου κοινωνικού διαλόγου, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, στην ευαισθητοποίηση για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και στην ευρύτερη ενδυνάμωσή των πολιτών για την προάσπιση της φύσης. Τον Ιούλιο πραγματοποιήθηκε η εναρκτήρια συνάντηση του έργου διαδικτυακά και τον Δεκέμβριο πραγματοποιήθηκε επίσκεψη εργασίας πεδίου στην Αττάλεια.

10.9 - Έργο «YUNUS»

Το έργο διάρκειας 24 μηνών, ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2021. Χρηματοδοτήθηκε από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Civil Society Dialogue between EU countries and Turkey – V, Grant Scheme (CSD-V) και υλοποιήθηκε σε συνεργασία με την ομόλογη τουρκική οργάνωση TURCEV. Το έργο διαχειριζόταν η **Χαρά Αγάογλου** υπό την επίβλεψη του **Χρήστου Γεωργιάδη** και του **Νίκου Πέτρου**. Στο πλαίσιο του έργου παράχθηκε υλικό περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τρία εμβληματικά είδη πανίδας τα οποία απαντώνται και στις δύο χώρες: τη Μεσογειακή Φώκια, τη Θαλάσσια Χελώνα και τον Λευκοπελαργό. Επίσης, δημιουργήθηκαν τρεις ταινίες μικρού μήκους για τα τρία είδη και μια εκπαιδευτική ιστοσελίδα, όπου είναι αναρτημένο όλο το υλικό. Το εκπαιδευτικό υλικό διανέμεται μέσω του δικτύου των Οικολογικών Σχολείων των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και τόσο αυτό, όσο και η ιστοσελίδα και τα βίντεο χαίρουν ανταπόκρισης. Στις δράσεις συνέβαλαν σημαντικά η Βέρα Βορύλλα, ο Σταμάτης Σκαμπαρδώνης και η Θεοδώρα Πολυζωίδου.

10.10- Έργο «A to A»

Το έργο, διάρκειας 22 μηνών, ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2021. Χρηματοδοτήθηκε από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Civil Society Dialogue between EU countries and Turkey – V, Grant Scheme (CSD-V) και είχε ως αντικείμενο την προστασία των σπάνιων ειδών γλωρίδας που φύονται σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας και της Τουρκίας. Συντονιστής του έργου ήταν ο Σύλλογος για την Προστασία της Βιοποικιλότητας και των Αυτοφυών Ορχιδεών της Αττάλειας CAOΒ (Τουρκία)

με εταίρο την ΕΕΠΦ. Το έργο χειρίζονταν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και η **Χαρά Αγάογλου**, υπό την επίβλεψη του **Νίκου Πέτρου**. Στην ομάδα του έργου επίσης συμμετείχαν οι **Μίλτος Γκλέτσος**, και **Ελένη Ντέκα**. Στο πλαίσιο του έργου δημιουργήθηκε ένα βιβλίο που αφορά φυτά των αρχαιολογικών χώρων της Αττικής καθώς και των περιχώρων τους, όπως επίσης και μια εφαρμογή για κινητά, η οποία αφορά τη χλωρίδα συγκεκριμένων αρχαιολογικών χώρων της Ελλάδας και της Τουρκίας. Το έργο έχει προκαλέσει το ενδιαφέρον και οι σχετικές με την ευαίσθητη χλωρίδα της Αττικής πληροφορίες έχουν αναδημοσιευθεί σε αρκετά ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης.

10.11-Έργο «EUREKA»

Το έργο, διάρκειας 24 μηνών, ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021. Χρηματοδοτούνταν στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus+ και υλοποιούνταν σε Ελλάδα, Γαλλία, Ιταλία και Τουρκία, με συμμετοχή περιβαλλοντικών οργανώσεων και σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Συντονιστής του έργου ήταν η γαλλική οργάνωση Alpes de Lumière. Μέσα από την προώθηση πρωτοποριακών και καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων, το έργο αποσκοπούσε στην αποδυνάμωση του φαινομένου της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, στην προώθηση ενός πιο αποτελεσματικού μοντέλου σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού, στην μείωση της ανεργίας και στην ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα, καθώς και την κλιματική αλλαγή. Το έργο χειριζόταν η **Χαρά Αγάογλου** και η **Θεοδώρα Πολυζοίδου**, υπό την επίβλεψη του **Χρήστου Γεωργιάδη** και του **Νίκου Πέτρου**.

11. ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ

11.1-Έργο Πράσινου Ταμείου για πρόληψη δασικών πυρκαγιών στα Κύθηρα.

Η ΕΕΠΦ, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων (ΙΜΔΟ) του ΕΛΓΟ-Δήμητρα, υλοποίησε το έργο «Πρόληψη δασικών πυρκαγιών στα Κύθηρα πιλοτικά σε 3 οικισμούς, με την κινητοποίηση και συνεργασία του τοπικού πληθυσμού», με χρηματοδότηση ύψους 50.000 ευρώ από το Πράσινο Ταμείο, στο πλαίσιο του μέτρου «Καινοτόμες Δράσεις με τους Πολίτες». Το έργο είχε αρχική διάρκεια 18 μηνών, αλλά πήρε δύο παρατάσεις λόγω της πανδημίας και ολοκληρώθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2021. Στην υλοποίηση του έργου συμμετέχουν οι **Αλέξια Νικηφοράκη**, **Μίλτος Γκλέτσος** και ο εξωτερικός συνεργάτης **Μιλτιάδης Αθανασίου**, μαζί με ειδικούς από το ΙΜΔΟ.

11.2-Μελέτη βιοποικιλότητας στη Λεπενού Αιτωλοακαρνανίας.

Με χρηματοδότηση από την εταιρεία ΤΙΤΑΝ, η ΕΕΠΦ, σε συνεργασία με το τμήμα Βιολογίας του ΕΚΠΑ, εκπόνησε μελέτη οικοτόπων, χλωρίδας και πανίδας στην περιοχή εξορμητικής δραστηριότητας Αλωνάκι Λεπενούς. Η μελέτη πήρε παράταση 12 μηνών λόγω της πανδημίας και ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο 2021. Στην υλοποίηση του έργου συμμετείχε **Μίλτος Γκλέτσος** και εξωτερικός συνεργάτης ορνιθολόγος υπό την εποπτεία του **Νίκου Πέτρου**.

11.3-Ψηφιοποίηση του αρχείου της ΕΕΠΦ.

Εγκρίθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδας χρηματοδότηση περίπου 4.000 ευρώ για την ψηφιοποίηση παλαιών τευχών των περιοδικών «Φύση» και «Φυλλαράκι» και αρχειακού υλικού της Εταιρίας μας. Το αρχείο παραδόθηκε τον Νοέμβριο 2021 στην εταιρεία που έχει αναλάβει την ψηφιοποίηση, η

οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί στο πρώτο τρίμηνο του 2022. Στην υλοποίηση συμμετέχουν οι **Χρήστος Κατσαρός, Αλέξια Νικηφοράκη, Μίλτος Γκλέτσος και Εβίτα Παρσάκη.**

12. ΝΕΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Το 2021 υπήρξαν πολλές συζητήσεις για πιθανές κοινοπραξίες και υποβολές νέων προτάσεων, ωστόσο ήταν μια δύσκολη χρονιά γιατί άλλαξε ο τρόπος υποβολής των προτάσεων LIFE, κάνοντας τη διαδικασία πιο περίπλοκη. Συντάχθηκαν και υποβλήθηκαν οι εξής προτάσεις:

12.1. Τελική πρόταση στο πλαίσιο του προγράμματος HORIZON 2020, με τίτλο «Informing and educating young people on more sustainable behaviours and choices to build a future Generation informed and interested in Bioeconomy» και ακρωνύμιο GenB με αντικείμενο τη συνδημιουργία καινοτόμων προσεγγίσεων, υλικών και εργαλείων, τα οποία θα προκύπτουν από τη συνεργασία μεταξύ παιδιών, νέων ενηλίκων, γονέων, εκπαιδευτικών και άλλων επαγγελματιών της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, με στόχο την ανάπτυξη εκπαιδευτικών και ενημερωτικών εργαλείων σχετικά με τη βιοοικονομία, την ευαισθητοποίηση για τα οφέλη της κυκλικής βιοοικονομίας καθώς και την ανάληψη δράσης από πλευράς νέας γενιάς. Συντονιστής: Agency for the Promotion of the European Research APRE (Ιταλία). Εταίροι: ΕΕΠΦ, Q-Plan (Ελλάδα), FVA (Ιταλία), AIJU (Ισπανία), ZSI (Αυστρία), EUN Partnership AISBL (Βέλγιο), PEDAL (Σλοβακία), LOBA (Πορτογαλία), BTG (Ολλανδία). Προϋπολογισμός: 1.998.200 ευρώ. Προϋπολογισμός ΕΕΠΦ: 134.000 ευρώ. Από πλευράς ΕΕΠΦ στη συγγραφή της πρότασης συνεργάστηκαν η **Χαρά Αγάογλου** με την **Βέρα Βορούλλα** και την **Θεοδώρα Πολυζώιδου**. Η πρόταση εγκρίθηκε.

12.2 Πλήρης πρόταση στο χρηματοδοτικό μέσο HORIZON 2020 με τίτλο «Informing and educating new generations on more sustainable behaviours and choices to build a future Generation informed and interested in Bioeconomy» και αντικείμενο την εκπαίδευση για τη βιοοικονομία. Η ΕΕΠΦ συμμετείχε ως εταίρος. Συνολικός προϋπολογισμός 2 εκατ. ευρώ. Διάρκεια 24 μήνες. Την πρόταση έγραψαν οι **Χαρά Αγάογλου** με τη συνεργασία των **Βέρας Βορούλλα** και **Θεοδώρας Πολυζώιδου**.

12.3 Πλήρης πρόταση στο χρηματοδοτικό μέσο Erasmus+ με τίτλο « Plant Locally to Answer the Needs and Tests of Sustainability» και αντικείμενο τη βιωματική εκπαίδευση στο ύπαιθρο και την αειφορία. Η ΕΕΠΦ συμμετείχε ως εταίρος. Συνολικός προϋπολογισμός 399.734 ευρώ. Διάρκεια 34 μήνες. Την πρόταση έγραψε η **Χαρά Αγάογλου** με τη συνεργασία της **Θεοδώρας Πολυζώιδου**.

12.4 Concept note στον άξονα LIFE Nature and Biodiversity με τίτλο «See bed management for coastal resilience – **LIFE SEBECO**». Αντικείμενο του έργου είναι η προστασία του οικοτόπου προτεραιότητας «Λιβάδια με Ποσειδωνία 1120*». Συντονιστής το Sapienza University of Rome και εταίροι οι εταιρείες UNIROMA1, I Borghi Marinari di Roma (RIBOMAR) και SARA ENVIMOB Srl (Ιταλία) και η ΕΕΠΦ και το ΑΠΘ (Ελλάδα). Διάρκεια: 4 χρόνια. Συνολικός προϋπολογισμός έργου 2.000.000€ με χρηματοδότηση 75%. Από πλευράς ΕΕΠΦ στη συγγραφή της πρότασης συνεργάστηκαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Νίκος Πέτρου**.

12.5 Τελική πρόταση στον άξονα LIFE Governance με τίτλο: «Multi-target action against the loss of the charismatic value of wild orchids in the Mediterranean region – **IFE SALEP**». Αντικείμενο του έργου είναι η προστασία ορχιδεών σε Ελλάδα, Τουρκία, Ιταλία και Αλβανία. Συντονιστής: ΕΕΠΦ. Εταίροι: Πανεπιστήμια Sapienza και Tuschia (Ιταλία), Πανεπιστήμιο Κρήτης, Πανεπιστήμιο της Αττάλειας και CAOB (Τουρκία), PPNEA (Αλβανία). Προϋπολογισμός: 3.700.167 ευρώ.

Προϋπολογισμός ΕΕΠΦ: 934.837 ευρώ. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Νίκος Πέτρου**.

12.6 Τελική πρόταση στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus+ and European Solidarity Corps με τίτλο “Nature – Wise teachers, greener futures”. Σκοπός του έργου είναι να εκπαιδευτούν 40 εκπαιδευτικοί της Τουρκίας σε θέματα κυκλικής οικονομίας. Συντονιστής: LEAF Association (Τουρκία), Denizli Provincial Directorate of Education (Τουρκία), Jump to Green Association (Ολλανδία) και ΕΕΠΦ. Συνολικός προϋπολογισμός 60.000 Ευρώ, προϋπολογισμός της Εταιρίας 15.000 Ευρώ. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**.

12.7 Πρότασης στο ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ 16.1 – 16.5 (ΔΡΑΣΗ 1). Συντονιστής :ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ - Ινστιτούτο Ελιάς Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου, Εταίροι: ΕΕΠΦ, Scientact, ΜΟΔΟΥΣΑ Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση στην Λέσβο, Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Μεραμβέλλο, Αγρόκτημα Τεπές. Η πιλοτική εφαρμογή του προτεινόμενου έργου θα λάβει χώρα σε δυο περιοχές. Η πρώτη περιοχή είναι η Λέσβος (κόλπος Γέρας), όπου παρατηρείται έλλειψη τεχνογνωσίας στην εφαρμογή ορθών γεωργικών πρακτικών από τους παραγωγούς, καθώς και αυξημένες συγκεντρώσεις αλάτων στο νερό άρδευσης λόγω υφαλμύρισης των παράκτιων υδροφορέων. Η δεύτερη περιοχή είναι στην Ανατολική Κρήτη (περιοχή Μεραμβέλλου), όπου παρατηρούνται σοβαρά προβλήματα μειωμένων αποθεμάτων νερού, καθώς και προβλήματα χαμηλής ποιότητας νερού άρδευσης επίσης λόγω υφαλμύρισης. Λόγω των παραπάνω, και στις δύο περιοχές υπάρχουν έντονα προβλήματα ακαρπίας ή μειωμένης απόδοσης στην καλλιέργεια της ελιάς. Σε κάθε περιοχή θα δημιουργηθεί ένας επιδεικτικός αγρός έκτασης 3 στεμμάτων, όπου θα εφαρμοστεί το προτεινόμενο πρωτόκολλο (Λέσβος: καλλιέργεια βρώσιμης ελιάς, Κρήτη: καλλιέργεια ελαιοποιήσιμης ελιάς). Η πρόταση έχει εγκριθεί ο συνολικός της προϋπολογισμός είναι 194.000 Ευρώ και το επόμενο διάστημα θα συζητηθεί η κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των εταίρων. Για την πρόταση από πλευράς ΕΕΠΦ εργάστηκαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Ελένη Ντέκα**.

13. ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Για δράσεις, παρεμβάσεις και την εκπροσώπηση της Εταιρίας στις συναντήσεις με τις άλλες περιβαλλοντικές ΜΚΟ για τη διατύπωση κοινών θέσεων σε σημαντικά προβλήματα, υπεύθυνος ήταν ο **Μίλτος Γκλέτσος**, σε συνεργασία με τα μέλη της Επιτροπής Φύσης, **Χρήστο Κατσαρό**, **Νίκο Πέτρου** και **Άγγελο Σωτηρόπουλο**. Το 2021 στα μέλη της Επιτροπής Φύσης προστέθηκαν ο νομικός **Πέτρος Μπλέσιος** και ο **Φώτης Παπούλιας**.

Το Μάρτιο 2021 η ΕΕΠΦ μαζί με άλλες 2 περιβαλλοντικές οργανώσεις, 3 ορειβατικούς συλλόγους και πολλούς πολίτες, προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για δύο αιολικά πάρκα στο όρος Οίτη. Η υπόθεση δεν έχει ακόμα εκδικαστεί.

Το Σεπτέμβριο 2021 εκδικάστηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας η προσφυγή της ΕΕΠΦ και άλλων 6 οργανώσεων κατά της απόφασης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το θέμα των Δασικών Χαρτών. Το δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή αλλά επιβεβαίωσε ότι η παραχώρηση της χρήσης δασών και δασικών εκτάσεων για γεωργική χρήση δεν αίρει την προστασία τους, και δεν επιτρέπει τον οριστικό αποχαρκτηρισμό τους για το μέλλον.

Τον Σεπτέμβριο 2021 η ΕΕΠΦ έκανε παρέμβαση και πραγματοποίησε αυτογία για το ράλλυ στο όρος Καλλίδρομο, το οποίο πραγματοποιήθηκε μετά από φωτογραφική αλλαγή της νομοθεσίας από το ΥΠΕΝ εν μέσω θερινής περιόδου.

Η ΕΕΠΦ υπέβαλε σχόλια στις διαβουλεύσεις στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο που αφορούν έργα μεταλλείων στην Γκιώνα και αιολικών πάρκων στα Βαρδούσια και τα Άγραφα. Μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις, η ΕΕΠΦ υπέβαλε σχόλια στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο για τη λειτουργία του φράγματος της Μεσοχώρας.

Συνεχίστηκε η στενή συνεργασία με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις και η παρακολούθηση ζητημάτων βιοποικιλότητας και προστατευόμενων περιοχών, μέσω της εκπροσώπησής μας στην Επιτροπή Φύση 2000, με συμμετοχή σε δημόσιες διαβουλεύσεις για την περιβαλλοντική νομοθεσία, και με αυτόνομες παρεμβάσεις.

Συγκεκριμένα, μαζί με άλλες 11 οργανώσεις συμμετείχαμε στην διατύπωση πρότασης κλιματικού νόμου τον Απρίλιο 2021 και, όταν το ΥΠΕΝ κατέθεσε το νομοσχέδιο για τον κλιματικό νόμο, υποβάλαμε αναλυτικά σχόλια. Πολλές οργανώσεις, περιβαλλοντικές αλλά και ανθρωπιστικές, μαζί και η ΕΕΠΦ, υπέβαλαν σχόλια στο νομοσχέδιο του Υπ. Εσωτερικών για τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών. Η ΕΕΠΦ εξακολουθεί να συμμετέχει στην Ομάδα Εργασίας Ενάντια στα Δηλητήρια, ενώ το Νοέμβριο 2021 δυστυχώς υπήρξε και νέο περιστατικό δηλητηρίασης προστατευόμενων και απειλούμενων πουλιών.

Η ΕΕΠΦ μαζί με άλλες οργανώσεις και φορείς προχώρησε σε καταγγελίες σε αρμόδιες αρχές και/ή στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και σε εκστρατείες, για την προστασία των ερημονησίδων του Νοτίου Αιγαίου (τα «Γκαλαπάγκος της Μεσογείου») από αιολικά πάρκα, για τους καρχαρίες και τα σαλάχια στην Ελλάδα, για τα παράνομα αντιπυρικά έργα μέσα σε προστατευόμενα δάση όπως του Σχινιά, και για το νομοσχέδιο του Υπ. Ανάπτυξης για κατάτμηση των προστατευόμενων περιοχών. Η ΕΕΠΦ και άλλες οργανώσεις υποστήριξαν δημόσια την επιστημονικά τεκμηριωμένη πρόταση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων για χωροθέτηση των ΑΠΕ με σεβασμό στις προστατευόμενες και άλλες περιοχές της χώρας που είναι σημαντικές για το φυσικό περιβάλλον.

Επίσης στήριξε τις προσπάθειες πολιτών και φορέων για την προστασία της Γραμμένης Οξιάς και του ακρωτηρίου Μαλέας (Καβο-Μαλιά) από αιολικά πάρκα, και των ποταμών Ερασίνου στην Αττική και Αγιαμονίτη και Ληθαίου στα Τρίκαλα από διευθετήσεις και κοπές δένδρων, και της Χαλκιδικής από δραστηριότητες εξόρυξης χρυσού.

Με δημόσιες ανακοινώσεις της η ΕΕΠΦ τοποθετήθηκε για τα θέματα της Διεθνούς Διάσκεψης για την Κλιματική Αλλαγή που πραγματοποιήθηκε στη Γλασκώβη της Σκωτίας, για τις πυρκαγιές που κατέκαψαν μεγάλο κομμάτι της Αττικής και της υπόλοιπης χώρας, για τις προτάσεις για αναδασώσεις και για άλλα θέματα.

Με πρωτοβουλία της ΕΕΠΦ, 30 περιβαλλοντικές οργανώσεις από όλη την Ελλάδα, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος έκαναν κοινή τοποθέτηση και προέβαλαν τις θέσεις και τις δράσεις τους στο ευρύ κοινό.

Η ΕΕΠΦ, ανταποκρινόμενη σε καταγγελίες πολιτών, διερεύνησε καταγγελίες και απάντησε σε ερωτήματα πολιτών για θέματα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Συμμετείχε σε συνάντηση με τον Υφυπουργό περιβάλλοντος κ. Αμυρά, με τη νέα ηγεσία του ΟΦΥΠΕΚΑ (Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής) που είναι πλέον υπεύθυνος για τις προστατευόμενες περιοχές και με τον τομεάρχη περιβάλλοντος της αξιωματικής αντιπολίτευσης, για πολλά θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής.

Η Εταιρία συνέχισε να απευθύνεται ή να απαντά σε δημοσιογράφους για επίκαιρα θέματα της ελληνικής φύσης, και να ενημερώνει τα μέλη και φίλους της με ανακοινώσεις και μέσα από την ιστοσελίδα της και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

14. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΥΘΗΡΩΝ

Τον Απρίλιο του 2021 και συγκεκριμένα την 11^η Απριλίου, ημέρα γενεθλίων της Εταιρίας, πραγματοποιήθηκε στην περιοχή «Περιβόλι Παναγίας Μυρτιδιώτισσας» στα Κύθηρα, η φύτευση 500 αρωματικών φυτών και άλλων ντόπιων ποικιλιών, που είχαν συγκεντρωθεί από την **Ειρήνη Βαλλιανάτου** και τον **Μίλτο Γκλέτσο**, για τη δημιουργία βοτανικού κήπου.

Δυστυχώς λόγω των προβλημάτων και των καθυστερήσεων που δημιούργησε η πανδημία, έληξε εν τω μεταξύ το μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της ΕΕΠΦ και α) της Επιτροπής Εγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων και β) του Δήμου Κυθήρων και αναγκαστικά διακόπηκαν οι εργασίες για την ολοκλήρωση του έργου δημιουργίας του Βοτανικού Κήπου, με χρηματοδότηση από Β. Βαρδινογιάννη-Motor Oil, στη μνήμη Ανδρέα Έρσελμαν. Ευελπιστούμε να δημιουργηθούν μελλοντικά οι κατάλληλες συνθήκες για την ολοκλήρωση του έργου.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2021 παρόλες τις δυσκολίες της πανδημίας πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος «Καινοτόμα δράση για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών στα Κύθηρα με την κινητοποίηση και συνεργασία του πληθυσμού, πιλοτικά σε 3 οικισμούς» (χρηματοδότηση Πράσινο Ταμείο), σειρά ενημερωτικών εκδηλώσεων για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών σε κατοίκους, Αρχές, επιχειρηματίες και σχολεία. Επίσης ολοκληρώθηκε η έρευνα για την τρωτότητα των κτισμάτων από την πυρκαγιά σε 3 οικισμούς (650 κτίσματα), με τη συνεργασία εθελοντών-κατοίκων και στελεχών της ΕΕΠΦ, οπότε και παραδόθηκαν οι συμπληρωμένες φόρμες σε όλους τους κατοίκους-ιδιοκτήτες των κτισμάτων, ώστε να γνωρίζουν τι προληπτικά μέτρα θα πρέπει να λάβουν για την προστασία των περιουσιών τους και των ιδίων.

15. ΕΛΛΗΝΟΚΑΝΑΔΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Από την προηγούμενη χρονιά η ΕΕΠΦ ξεκίνησε τις πρώτες επαφές με το ΤΗΙ Καναδά (The Hellenic Initiative), με στόχο την αναζήτηση προοπτικής συνεργασίας με την ομογένεια και την προσέλκυση νέων μελών. Οι τομείς στους οποίους στράφηκε η σχετική διερεύνηση ήταν η συνεργασία μας σε ένα πρόγραμμα “Mentorship” και η δραστηριοποίηση μίας ομάδας νέων «New Leaders» προς μία κατεύθυνση περιβαλλοντικών δράσεων και περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Η συνεργασία μας, που ξεκίνησε με μεγάλο ενθουσιασμό δεν εξελίχθηκε δυναμικά όπως θα θέλαμε για δύο βασικούς λόγους. Πρώτον γιατί από τη νομική τους μορφή σαν οργανισμός δεν έχουν ακόμη τη δυνατότητα να στηρίζουν περιβαλλοντικά προγράμματα. Δεύτερον λόγω των κρίσιμων καταστάσεων, πανδημία, πυρκαγιές, πλημμύρες που μεσολάβησαν, ο οργανισμός έδωσε προτεραιότητα στην συγκέντρωση οικονομικών πόρων από τους ομογενείς για στήριξη των περιοχών και των ατόμων που επλήγησαν.

Εξακολουθεί να υπάρχει πολύ στενή επικοινωνία σε μία προοπτική ανάπτυξης ουσιαστικής συνεργασίας μας.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Γεν. Γραμματέας

Στ. Σκαμπαρδώνης